

EVANGELIUM JEŽÍŠE KRISTA

PODLE SEPSÁNÍ

SV MATOUŠE.

PODLE VULGATY SE STÁLÝM OHLEDEM NA
TEXT PŮVODNÍ (ŘECKÝ) PŘELOŽIL A ÚVODY
I VÝKLADY OPATŘIL

Dr. JAN LAD. SÝKORA,

ŘÁDNÝ PROFESOR ČESKÉ FAKULTY BOHOSLOVECKÉ
A PROBOŠT KOLEGIÁTNÍ KAPITÓLY U VŠECH SVATÝCH
NA HRADE PRAŽSKÉM.

V PRAZE 1925.

CYRILLO-METHODĚJSKÁ KNIHTISKÁRNA V. KOTRBA. —
NAKLADEM DĚDICTVÍ SVATOJANSKÉHO.

I M P R I M A T U R.

Pragae, 28. Aprilis 1925.

Dr. Antonius Podlaha,
vicarius generalis.

N. E 5425.

Veškerá práva vyhrazena.

Úvod.

O evangeliích vůbec.

Slovo evangelium jest původu řeckého. Znamenalo původně dar za dobré poselství, později dobré poselství samo. V Novém zákoně bylo tak nazváno poselství či kázání o království messiášském, o vykoupení lidstva skrze Krista Pána o tom blahu, jehož lze skrze něho dosíci, ano nazváno tak i učení Kristovo, jak bylo od apoštolův a mužův apoštolských hlášáno. Stalo se to zcela přiměřeně, neboť nebylo pro lidstvo poselství lepšího, zvěsti radostnější nad tu, která se týkala vykoupení lidstva. V době apoštolských Otců podložen byl slovu evangelium také význam psaného poselství o Vykupiteli a jeho díle i učení. Nazývali totiž evangeliem také spisy, které obsahovaly od apoštolů šířenou zvěst o dokonaném vykoupení. Poněvadž zvěst ta podána jest více méně obšírně v každém spise apoštolském, dávali, jak se zdá, s počátku jméno to všem spisům apoštolským; novozákonním. Avšak záhy, již v první polovici 2. století omezen jest výraz ten pouze na ony spisy přímo neb nepřímo apoštolské, aneb alespoň za takové vydávané, které vyličují slova a skutky Vykupitele samého, ve kterých tedy Kristus sám slovem i skutkem učí, jedná, trpí a moc i slávu svou zjevuje. — Kolovalo pak v prvních stoletích církve Kristovy mnoho spisů, které vypravovaly o životě a působení Ježíše Krista,

Úvod.

a to i takových, které byly vydávány za spisy apoštolů samých; přece církev nepřijala jich nikdy více do svého kánonu než čtyři: sv. Matouše, sv. Marka, sv. Lukáše a sv. Jana. Příčina, proč pouze tato čtyři přijala, byla v tom, že jediné ona byla sepsána z vnuknutí Ducha sv. a jako taková církvi osvědčena svědectvím nezvratným. První tři evangelia (Mat., Mark., Luk.) nazývají se synoptickými či přehlednými, poněvadž výběrem a uspořádáním předmětu podobají se tak, že obsah jejich lze sestaviti v jednom stručném přehledu.

O evangeliu sv. Matouše.

První evangelium kánonické sepsáno jest od svatého Matouše. Evangelista tento byl synem jakéhosi Alfea, odlišného od Alfea, otce Jakuba Mal. a Judy. Jiné jméno jeho bylo Levi. Povoláním svým byl celníkem v Kafarnaum, které Pán Ježíš vyvolil za východiště galilejské činnosti své. Od celnictví dostal se ke Kristu nedlouho před velikonocemi, které se slavily v druhém roce veřejného života jeho. Tehdy totiž šel Pán Ježíš kolem celnice jeho při jezeře Genesaretském a spatřiv ho tam seděti, vyzval jej, aby šel za ním či aby se stal trvalým průvodcem a učeníkem jeho. A on, nechav všeho, šel za Ježíšem. Věděl již o četných zázracích, které Pán Ježíš učinil v Kafarnaum a jeho okolí, nejednal tedy pošetile, jda beze všeho za Kristem, ale v plném vědomí, že není obyčejným člověkem, nýbrž poslancem Božím ten jehož se přidržuje. Od té doby as, zejména jako apoštol, nazýval se Matoušem, ačli již

Matouš 1, 1.

dříve neměl jmen obou, neboť Židé mívali dvě jména. Později zvolil jej Pán Ježíš za apoštola. Jinak však nemluví se o něm výslovně v Novém zákoně, leč že uvádí se jméno jeho ve čtyřech katalozích či seznamech apoštolských, které vyskytují se v prvních třech evangeliích (zvaných synoptických) a ve Skutcích apoštolských. Činnost svou vykonával nejprve v Palestině mezi židy, později odešel k národům pohanským, a to nepochybně do Ethiopie, t. j. do krajů jižně od moře Kaspického ležících, a tam kázal evangelium. V zemi té nejspíše také podstoupil smrt mučednickou. Dle martyrologia římského byl k rozkazu krále Hirtaka probodnut mečem, právě když sloužil mši sv., a to proto, poněvadž utvrdil v úmyslu zachovati ustavičné panenství královskou dceru Ifigenii, kterou Hirtakus chtěl si vzíti za manželku; tělo jeho pak později přeneseno do Salerna a tam uloženo ve chrámě ke cti jeho zasvěceném.

Evangelium své napsal sv. Matouš v Palestině, snad v Jerusalemě, r. 42, ne-li spíše již r. 41, a to pro křestany palestinské obrácené ze židovství.

Svaté evangelium Ježíše Krista podle sepsání sv. Matouše.

KAPITOLA 1.

Rodokmen Ježíše Krista 1, 1—17.

¹ Kniha rodu Ježíše Krista, syna Davidova,

---

1. Kniha rodu jest tolik co rodokmen. Výraz **syn** znamená zde potomka, jakož i jinde v Písmě sv. častěji.

Matouš 1 2—17.

syna Abrahamova, ² Abraham zplodil Isáka, Isák zplodil Jakúba. Jakub zplodil Judu a bratry jeho. ³ Juda pak zplodil Faresa a Zaru z Tarmary, Fares zplodil Esrona, Esron zplodil Arama, ⁴ Aram zplodil Aminadaba, Aminadab zplodil Naasona, Naason zplodil Salmona, ⁵ Salmon zplodil Booza z Rahaby, Booz pak zplodil Obéda z Ruty, Obéd zplodil Jessea, Jesse zplodil Davida krále, ⁶ David pak král zplodil Šalamouna z té, která bývala Uriášovou, ⁷ Šalamoun zplodil Roboama, Roboam zplodil Abiama, Abias zplodil Asu, ⁸ Asa zplodil Josafata. Josafat zplodil Jorama, Joram zplodil Oziáše, ⁹ Oziáš zplodil Joatama, Joatam zplodil Achaza, Achaz zplodil Ezechiáše, ¹⁰ Ezechiáš zplodil Manassa, Manasses zplodil Amona, Amon zplodil Josiáše, ¹¹ Josiáš pak zplodil Jechoniáše a bratry jeho za stěhování babylonského. ¹² A po stěhování babylonském Jechoniáš zplodil Salatiele, Salatiel zplodil Zorobábele, ¹³ Zorobábel zplodil Abiuda, Abiud zplodil Eliakima, Eliakim zplodil Azora, ¹⁴ Azor zplodil Sadoka, Sadok zplodil Achima, Achim zplodil Eliuda, ¹⁵ Eliud zplodil Eleazara, Eleazar zplodil Matana, Matan zplodil Jakuba, ¹⁶ Jakub pak zplodil Josefa, muže Marie, z níž se narodil Ježíš, ienž slove Kristus. ¹⁷ Všech tedy rodů

11. stěhováním rozumí se tu odvádění Židů do zajetí babylonského.

16. Josef nazývá se mužem Panny Marie, neboť po vůli Boží u avřel s ní sňatek manželský. Ale i v manželství zachovali Josef i Panna Maria ustavičné panictví, žijíce spolu jako bratr se sestrou. — Josef nebyl přirozeným otcem Pána Ježíše, neboť Pán Ježíš byl počat způsobem nadpřirozeným přímou mocí božskou; proto sv. Matouš nepraví o něm: „Josef zplodil“, nýbrž „byl mužem Marie, z níž o se narodil Ježíš Kristus“.

Matouš 1, 18—25.

od Abrahama až do Davida bylo čtrnáct, od Davida až do stěhování babylonského rodů čtrnáct a od stěhování babylonského až do Krista rodů čtrnáct.

Početí a narození Jež še Krista. 1, 18—25.

¹⁸ Kristovo narození stalo se takto: Když matka jeho, Maria, byla zasnoubena Josefovi, nalezena jest, prve než se sešli, těhotnou z Ducha svatého. ¹⁹ Josef pak, muž její, jsa spravedlivý, a nechtěje postavití ji na odiv, odhodlal se propustití ji tajně. ²⁰ Když však o tom přemýšlel, hle, anděl Páně ukázal se mu ve snách a řekl: „Josefe, synu Davidův, neboj se přijmouti Marii, manželku svou; neboť co se v ní počalo, z Ducha svatého jest. ²¹ Porodí pak syna a nazveš jméno jeho Ježíš (Spasitel), neboť on spasí lid svůj od hříchů jejích.“ ²² Toto pak všechno stalo se, aby se naplnilo, co bylo pověděno od Pána skrze proroka slovy: ²³ „A j, panna počne a porodí syna a nazvou ho jménem Emanuel“, to jest (v překladě) „S námi Bůh“. ²⁴ Probudiv se pak Josef ze sna, učinil, jak mu přikázal anděl Páně. ²⁵ I přijal manželku svou, ale ne-

---

18—19. Slova „prve než se sešli“ (totiž: v domě Josefově jako manželé) znamenají tolik co „prve než přijal k sobě Marii jako manželku“ či „prve než s ní uzavřel sňatek manželský“.

20—21. Anděl řekl, že z Ducha sv. jest to, co v Marii se počalo, poučuje tak, že se stala matkou nikoli způsobem přirozeným, nýbrž nadpřirozeným, to jest: mocí božskou.

21. Jméno Ježíš jest hebrejské, znamená tolik co spasitel.

[24. Uzavřel totiž s Pannou Marií řádné manželství.

Matouš 2, 1-6.

poznal ji, až porodila syna svého prvorozeného,
a nazval jméno jeho Ježíš.

KAPITOLA 2.

Příchod mudrcův od východu. 2, 1-12.

¹Když tedy Ježíš narodil se v Betlemě judském za dnů Heroda krále, hle mudrci od východu přišli do Jerusalema, ²řkouce: „Kde jest ten novorozený král židovský? Neboť viděli jsme hvězdu jeho na východě, i přišli jsme poklonit se jemu“. ³Uslyšev to král Herodes, vzrušil se, a všecken Jerusalem s ním. ⁴I shromáždil všechny velekněze a znalce Písma v lidu, tázal se jich, kde se má Vykupitel naroditi. ⁵Oni pak řekli jemu: „V Betlemě judském; neboť takto jest psáno skrze proroka: ⁶A ty, Betleme, území judské, nikoli nejsi nejmenší mezi knížecími městy judskými; neboť z tebe vyjde vévoda, který bude spravovati lid můj

---

2. 1. Mudrci či magové, jak je nazývá evangelista v řečtině, byli vznešení a učení pohané, pocházející nejspíše z Persie, kteří se zabývali vědami přírodními, zvláště hvězdoprapectvím či předpovídáním budoucnosti, jmenovitě osudů lidských, z běhu a vzájemné polohy hvězd, a požívali všeobecné vážnosti. Pozdější podání nazývá je králi, ač jimi nebyli, alespoň ne v obvyklém smyslu slova. Možná však, že byli pohláváři některých rodův a pro svou učenost požívali veliké vážnosti i u krále a byli jeho rádci, a odtud vyvinulo se podání, že byli králi. Kolik jich bylo, evangelista nepraví; podání však udává, že byli tři; a že podání jest pravé, lze souditi i z počtu darů, které obětovali. Hvězda, která se jim ukázala na východě, nebyla obyčejná, ani nebyl to povětroň neb vlasatice neb jiný zjev přirozený, jak někteří mysli, nýbrž zvláštní zjev světelný, jen k tomu konci od Boha stvořený, aby se dala mudrcům známost o Kristově narození.

Matouš 2, 7–16.

Israelsky⁷. ⁷ Tu Herodes, povolav tajně mudrce, vyptal se jich bedlivě na čas, kdy hvězda svítila, ⁸ a poslav je do Betlema, řekl: „Jděte a ptejte se pilně po dítěti. a když je naleznete, zvěstujte mi, abych i já přijda poklonil se jemu“. ⁹ Oni pak vyslechnuvše krále, odíeli; a hle, hvězda, kterou bvli uzřeli na východě, předcházela ie. až nřišedši stanula nad místem. ¹⁰ kde bvlo dítě. ¹⁰ Uzřevše hvězdu, z radovali se radostí velmi velikou. ¹¹ I vešedše do domu, našli dítko s Marií, matkou jeho, a padše, klaněli se jemu. a otevřevše poklady své, obětovali mu dary: zlato, kadidlo a myrrhu. ¹² A dostavše napomenutí ve snách, aby se nevraceli k Herodovi, navrátili se jinou cestou do země své.

Útěk do Egypta. 2, 13–15.

¹³ Když pak odešli, hle anděl Páně ukázal se ve snách Josefovi a řekl: „Vstaň a vezmi dítě i matku jeho a utec do Egypta, a buď tam, až povím tobě; neboť Herodes bude hledati dítěte. aby ie zahubil“. ¹⁴ On pak vstav, vzal dítě i matku jeho v noci a odešel do Egypta, ¹⁵ a byl tam až do smrti Herodovy, aby se naplnilo, co bylo nověděno od Pána skrze proroka slov: „Z Egypta povolal jsem syna svého“.

Zavraždění dítek betlemských. 2, 16–18.

¹⁶ Tu Herodes vida, že byl oklamán od mudrců, rozhněval se náramně, a poslav (vojíny),

---

¹⁶. Nebylo těch chlapcův usmrceno celkem mnoho jak se někdy myslí, nýbrž jen as 15–20.

Matouš 2, 17—3, 2.

dal usmrtiti všecka pacholata která byla v Betlemě i ve všech končinách jeho ode dvou let a níže podle času, který vyzvěděl na mudrcích. ¹⁷ Tehdy se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka Jeremiáše slovy: ¹⁸ „Hlas v Rámě slyšen jest, pláč a kvílení mnohé: Ráchel to plačící synů svých; a nedávala se potěšiti, poněvadž jich není“.

Návrat z Egypta. 2, 19—23.

¹⁹ Když pak umřel Herodes, anděl Páně ukázal se ve snách Josefovi v Egyptě ²⁰ a řekl: „Vstaň, vezmi dítě i matku jeho a jdi do země israelské; neboť zemřeli ti, kteří hledali bezživotí dítěte“. ²¹ I vstal, vzal dítě i matku jeho a vešel do země israelské. ²² Uslyšev však, že Archelaus kraluje v Judsku místo otce svého Heroda, obával se tam jíti, a byv napomenut ve snách, obrátil se do krajin galilejských. ²³ A přišed, bydlel ve městě, které slove Nazaret, aby se naplnilo, co bylo předpověděno skrze proroky, že Nazaretským slouti bude.

KAPITOLA 3.

Působení Jana Křtitele. 3, 1—12.

¹ V tom čase vystoupil Jan Křtitel a kázal na poušti judské ² řka: „Čiňte pokání, neboť se

---

¹⁹ Herodes zemřel brzy, snad již za 7—8 neděl po zavraždění dítek betlemských.

² Království nebeské. v ostatních evangeliích též královstvím Božím neb Syna Božího neb Kristovým zvané, jest církev Kristova.

Matouš 3, 3—14.

přiblížilo království nebeské“. ³ To jest totiž ten, jenž byl předpověděn od proroka Isaiáše slovy: „Hlas volajícího na poušti: připravte cestu Páně, přímé čiňte stezky jeho“. ⁴ Sám pak Jan měl roucho ze srsti velbloudí a pás kožený kolem beder svých; pokrmem jeho byly kobylinky a med lesní. ⁵ Tu vycházel k němu Jerusalems a veškeré Judsko i všechna krajina kolem Jordánu, ⁶ a byli křtění od něho v Jordáně vyznávající hříchy své. ⁷ Uzřev pak mnohé z fariseův a saduceů, ani přicházejí ke křtu jeho, řekl jim: „Pokolení zmijí, kdo ukázal vám, abyste utekli budoucímu hněvu? ⁸ Přinášejte tedy ovoce hodné pokání, ⁹ a nemyslete říkati sami u sebe: Otce máme Abrahama; neboť pravím vám, že Bůh může z kamenů těchto syny vzbuditi Abrahamovi. ¹⁰ Již přiložena jest sekera ke kořeni stromů: každý tedy strom, který nenese ovoce dobrého, bude vyřazen a na oheň uvržen. ¹¹ Já křtím vás vodou ku pokání, ale ten, jenž přijde po mně, mocnější jest nade mne; a já nejsem hoden ponést obuvi jeho. On bude vás křtíti Duchem svatým a ohněm. ¹² Jeho vějíčka jest v ruce jeho, i vyčistí mlat svůj a shromáždí pšenici svou do obilnice, plevy však bude páliť ohněm neuhasitelným“.

Křest Pána Ježíše. 3, 13—17.

¹³ Tehdy přišel Ježíš z Galilee na Jordan k Janovi, aby byl pokřtěn od něho. ¹⁴ Ale Jan bránil mu řka: „Já mám potřebí pokřtěn býti

---

6. Křest Janův nebyl svátostný, nýbrž přípravný, symbolický a typický.

Matouš 3, 15—4, 8.

od tebe, a ty jdeš ke mně?“ ¹⁵ Odpovídaje Ježíš, řekl mu: „Nechej nyní; neboť tak sluší nám vyplniti všelikou spravedlnost“. I nechal ho. ¹⁶ A když byl Ježíš pokřtěn, vyšel ihned z vody; a hle, otevřela se mu nebesa, i viděl Ducha Božího sestupovati jako holubici a přicházeti na něj. ¹⁷ A hle, hlas s nebe řkoucí: „Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo“.

KAPITOLA 4.

Půst a pokušení Páně. Mat. 4. 1—11.

¹ Tehdy byl Ježíš uveden na poušť od Ducha, aby pokoušen byl od ďábla. ² A postiv se čtyřicet dní a čtyřicet nocí, potom zlačněl.

³ I přistoupil pokušitel a řekl jemu: „Jsi-li Syn Boží, řci, ať kamení toto stane se chleby“.

⁴ On pak odpověděl: „Psáno jest: Ne samým chlebem živ jest člověk, nýbrž každým slovem, které vychází z úst Božích“.

⁵ Tu pojal ho ďábel do svatého města a postavil jej na vrchol chrámu ⁶ a řekl jemu: „Jsi-li Syn Boží, spusť se dolů, neboť psáno jest: Andělům svým přikázal o tobě, a na ruce uchopí tebe, abys snad neurazil o kámen nohy své“.

⁷ Dí jemu Ježíš: „Také psáno jest: Nepokoušej Pána Boha svého“. ⁸ Opět pojal

---

4. 1. Podle podání byla to poušť Kvarantanie severovýchodně od Jerusalema, severozápadně od Jericha.

5. do svatého města t. j. do Jerusalema.

8. Není známo, na kterou horu jej pojal, ani jakým způsobem mu všechna království světa i jejich slávu ukázal. Někteří pojímajíce výpověď evangelistovu jako nadsázku,

Matouš 4, 9—17.

ho ďábel na horu velmi vysokou a ukázal mu všechna království světa i slávu jejich ⁹ a řekl: „Toto všechno tobě dám, jestliže padna budeš se mi klaněti“. ¹⁰ Tu řekl mu Ježíš: „Odejdi, satane, neboť psáno jest: Pánu Bohu svému budeš se klaněti a jemu jedině počtu božskou vzdávati“. ¹¹ I opustil ho ďábel a hle, andělé přistoupili a sloužili jemu.

Odchod do Galilee. 4, 12—17.

¹² Když pak Ježíš uslyšel, že Jan byl uvězněn, odebral se do Galilee ¹³ a opustiv Nazaret, přišel do Kafarnaum přímořského v končinách zabulonských a neftalimských a usídlil se (tam), ¹⁴ aby se naplnilo, co bylo povéděno skrze proroka Isaiáše slovy: ¹⁵ „Země zabulonská a země neftalimská při moři, Zajordánsko, Galilea pohanská, ¹⁶ lid, který seděl ve tmě, uzřel světlo veliké a těm, kteří seděli v krajině smrtného stínu, vzešlo světlo“. ¹⁷ Od toho času počal Ježíš hlásati a říkati: „Čiňte pokání, neboť se přiblížilo království nebeské“.

---

hyperbolu, myslí, že ukázal pouze na Palestinu aneb veliký kraj země vůbec, aneb že ukazav rukou na různé strany, pouze slovy vylíčil, která království kde jsou a jak to v nich vypadá. Ale žádný z těchto výkladů nepřiléhá k slovům Matoušovým. Nejspíše způsobem magickým napodobil fata morgana či obrazy vzduchové a tak náhle a rychle představil mu před oči všechna království země i slávu jejich. Chtěl tak vzbuditi v Pánu Ježíši žádost očí a přiměti ho, aby upustě od zamýšleného díla svého, bez námahy hleděl si zjednatí vládu nad světem, kterou dle daných proroctví má zaujmouti.

Matouš 4, 18—5, 2.

**Povolání prvních učedníků k trvalému
následování, v. 18—22.**

¹⁸ Chodě pak Ježíš podle moře Galilejského, spatřil dva bratry, Šimora, jenž slove Petr, a Ondřeje, bratra jeho, ani pouštějí síť do moře, neboť byli rybáři. ¹⁹ I řekl jim: „Pojďte za mnou, a učiním vás rybáři lidí“. ²⁰ A oni hned zanechavše sítě, šli za ním. ²¹ A popošed odtud, spatřil jiné dva bratry, Jakuba (syna) Zebedeova a Jana, bratra jeho, na lodi se Zebedeem, otcem jejich, ani spravují sítě své; i povolal je. ²² A oni hned zanechavše sítě i otce svého, šli za ním.

**Přehled galilejské činnosti Páně do prvního
rozeslání apoštolů, v. 23—25.**

²³ I obcházel Ježíš celou Galilei uče v synagogách jejich a hlásaje evangelium o království a uzdravuje všelikou nemoc i všeliký neduh v lidu. ²⁴ A rozesla se pověst o něm do celé Syrie. I přivedli (a přinesli) k němu všecky chorobné; různými neduhy a mukami sklíčené, i posedlé a náměsíčníky a ochrnulé. A uzdravil je. ²⁵ I šli za ním četní zástupové z Galilee a z Desítiměstí, i z Jerusalema a Judska a ze Zajordanska.

KAPITOLA 5.

¹ Uzřev pak Ježíš zástupy, vystoupil na horu, a když se posadil, přistoupili k němu učeníci jeho. ² I otevřel ústa svá a učil je takto:

Matouš 5, 3—15.

Řeč horská. a) Osmero blahoslavenství.

³ „Blahoslavení chudí duchem, neboť jejich jest království nebeské. ⁴ Blahoslavení tiší, neboť oni zemí vládnouti budou. ⁵ Blahoslavení lkající, neboť oni potěšeni budou. ⁶ Blahoslavení, kteří lačněji a žízněji po spravedlnosti, neboť oni nasyceni budou. ⁷ Blahoslavení milosrdní, neboť oni milosrdenství dojdou. ⁸ Blahoslavení čistého srdce, neboť oni Boha viděti budou. ⁹ Blahoslavení pokojní, neboť oni synové Boží slouti budou. ¹⁰ Blahoslavení, kteří protivenství trpí pro spravedlnost, neboť jejich jest království nebeské. ¹¹ Blahoslavení jste, když pro mne budou vás tupiti a pronásledovati a mluvití všecko zlé proti vám lhouce; ¹² radujte se a veselte se, neboť odplata vaše hojná jest v nebesích. Tak zajisté pronásledovali proroky, kteří byli před vámi“.

b) Povinnosti představených církve. 5, 13—16.

¹³ „Vy jste sůl země: jestliže sůl se zkazí, čím se osolí? K ničemu nehodí se již, leč aby byla vyhozena ven a pošlapána od lidí. ¹⁴ Vy jste světlo světa. Nemůže se ukrýti město na hoře ležící. ¹⁵ Aniž rozsvěcují svíci a kladou

---

3. Nepraví „chudí na duchu“, nýbrž „chudí duchem“ t. j. ti, kteří s pomocí Boží nehnou (měrou nezižnou) k statkům pozemským, časnou bidu (ať chudobu a nouzi, ať nemoc a utrpení neb jiné strasti) trpělivě snášejí a uznávajíce v pokoji nedostatečnost svoji ve věcech spásy, nejen s důvěrou k Bohu se utíkají ve svých potřebách, nýbrž i užívají prostředků od Boha ke spáse ustanovených. Jejich jest království nebeské t. j. již zde na zemi nosí v sobě nebe bohumilého smýšlení a dosáhnou též nebe věčné blaženosti (ačli v dobrém vytrvají).

Matouš 5, 16—24.

ji pod kbelík, nýbrž na svícen, aby svítila všem, kteří jsou v domě. ¹⁶ Tak svět světlo vaše před lidmi, ať vidí skutky vaše dobré a velebi Otce vašeho, jenž jest v nebesích“.

c) Kristus Pán přišel zákon naplnit.
5, 17—20.

¹⁷ „Nedomnívejte se, že jsem přišel zrušit zákon nebo proroky; nepřišel jsem zrušit, nýbrž naplnit. ¹⁸ Vpravdě zajisté pravím vám: dokavad nepomine nebe a země, nepomine jedine písmo neb jediná čárka ze zákona, až se všechno stane. ¹⁹ Kdo by tedy zrušil jeden z příkazů těchto nejmenších a vyucil tak lidi, nejmenším slouti bude v království nebeskem; kdo by však činil a učil, ten bude velikým slouti v království nebeském. ²⁰ Neboť pravím vám: nebude-li hojnější spravedlnost vaše než zákoníků a fariseů, nevejdete do království nebeskeho“.

d) Zákon má se plnit co do ducha, ne jen co do litery. 5, 21—48.

²¹ „Slyšeli jste, že řečeno jest starým: ‚Nezabiješ! Kdo by zabil, propadne soudu‘. ²² Já však pravím vám, že každý, kdo se hněva na bratra svého, propadne soudu. Kdo by však řekl bratru svému „rácha“, propadne veleradě, a kdo by řekl „blázne“, propadne pekelnému ohni. ²³ Přinášíš-li tedy dar svůj k oltáři a tam se rozpomeneš, že bratr tvůj má něco proti tobě, ²⁴ zanechej tam daru

---

22. Rácha t. j. prázdný neb hlupáku.

Matouš 5, 25—31.

svého před oltářem a jdi prve, smiř se s bratrem svým a potom přijď, obětuj dar svůj.²⁵ Srovnej se s protivníkem svým rychle, dokud jsi s ním na cestě, aby snad nevydal tebe protivník soudci, a soudce vydal by tebe (soudnímu) služebníku, a byl bys uvržen do vězení.²⁶ Vpravdě pravím tobě, nevyjdeš odtud, dokavad nenavrátiš posledního haléře“.

²⁷ „Slyšeli jste, že řečeno jest starým: ‚Necizoložíš‘. ²⁸ Já však pravím vám, že každý, kdo hledí na ženu, aby jí požádal, již zcizoložil s ní ve svém srdci. ²⁹ Pohoršuje-li tě oko tvé pravé, vylup je a vrhni od sebe; neboť prospěšnější jest pro tebe, aby zahynul jeden úd tvůj, než aby celé tělo tvé bylo uvrženo do pekla. ³⁰ A jest-li pravá ruka tvá tě pohoršuje, utni ji a vrhni od sebe, neboť prospěšnější jest pro tebe, aby zahynul jeden úd tvůj, než aby celé tělo tvé bylo uvrženo do pekla. ³¹ Řečeno jest také: ‚kdo by propustil manželku svou, dej jí lístek

---

^{29—30.} (Mark. 9, 46. Mat. 18, 9). Nemíní říci, že by člověk měl skutečně vyloupnouti si oko neb utnouti ruku, kdyby ho pohoršovaly, nýbrž učí, jak nutno varovati se všeho, co by člověka pohoršovalo. Jestli některá osoba neb věc dává někomu pohoršení k hříchu, nechť zřekne se jí aneb přetrhne spojení s ní, byť byla mu tak milá a tak potřebná jako pravé oko neb pravá ruka.

^{31—32.} Vzhledem ku porušenosti, která nas'ala po pádu prvních lidí, dopustil Bůh v Starém zákoně, aby manželství smělo v jistých případech býti rozloučeno. Kdo však propustil manželku svou, byl povinen dáti jí list propustný či zápuďný nebo rozlučovací. (5. Mojž. 24, 1). Pán Ježíš prohlašuje však manželství za nerozlučitelné a připouští rozvod toliko od stolu a lože, ale upozorňuje, že i ten, kdo takto propouští manželku či rozvádí se s ní od stolu i lože, vydává ji v nebezpečenství, že zcizoloží, ten jediný případ vyjímaje, když bv sama již byla cizoložství se dopustila; neboť v případě tom nebyl by hříchem jejím vinen.

Matouš 5, 32—46.

z á p u d n ý'. ³² Já však pravím vám, že každý, kdo propouští manželku svou, vyjma pro smilství, uvádí ji v cizoložství, a kdo by propuštěnou pojal, cizoloží“.

³³ „Opět jste slyšeli, že řečeno je starým: ‚Nebudeš křivě přísahati, ale splníš Pánu přísahy své‘. ³⁴ Já však pravím vám, abyste nepřisahali vůbec: ani nebem, neboť trůnem Božím jest, ³⁵ ani zemí, neboť jest podnoží nohou jeho, ani Jerusalemem, neboť jest to město velikého krále, ³⁶ ani hlavou svou nebudeš přísahati, neboť jediného vlasu nemůžeš učiniti bílým neb černým. ³⁷ Budiž však řeč vaše: „ano, ano“; „ne, ne“; co nad to jest, ze zlého jest“.

³⁸ „Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚O k o z a o k o, z u b z a z u b‘. ³⁹ Já však pravím vám, abyste neodpírali zlému; nýbrž udeří-li tě někdo v pravé líce tvé, nastav mu i druhé, ⁴⁰ a tomu, kdo chce souditi se s tebou a (tak) vzíti sukni tvou, zanechej i plášť; ⁴¹ a přinutí-li tě někdo na míli jednu, jdi s ním (i jiné) dvě. ⁴² Tomu, kdo tě prosí, dej, a od toho, kdo chce si vypůjčiti od tebe, neodvracej se“.

⁴³ „Slyšeli jste, že bylo řečeno: ‚Milovati budeš bližního svého a nenáviděti budeš nepřítelè svého‘. ⁴⁴ Ale já pravím vám: Milujte nepřátele své, dobře číňte těm, kteří vás nenávidí, a modlete se za ty, kteří vás pronásledují a pomlouvají, ⁴⁵ abyste byli podobni svému Otci, jenž jest v nebesích, jenž slunci svému velí vycházeti na dobré i na zlé a déšť dává na spravedlivé i na nespravedlivé. ⁴⁶ Neboť milujete-li ty, kteří vás milují, jakou odplatu míti budete? zdali nečiní toho

Matouš 5, 47—6, 8.

i celníci? ⁴⁷ A budete-li pozdravovati toliko své bratry, co více činíte? zdali nečiní toho i pohané? ⁴⁸ Buďte tedy dokonalí, jakož i Otec váš nebeský dokonalý jest“.

KAPITOLA 6.

e) Spravedlnost má se vykonávat s dobrým úmyslem. 6, 1—18.

¹ „Mějte se na pozor, abyste nečinili dobrých skutků svých před lidmi, byste byli od nich viděni; sice nebudete míti odplaty u svého Otce, jenž jest v nebesích. ² Když tedy dáváš almužnu, netrub před sebou, jako pokrytci činí v synagogách a na ulicích, aby byli ctěni od lidí; vpravdě pravím vám, vzali odplatu svou. ³ Ale když ty dáváš almužnu, ať nezví tvá levice, co činí pravice tvá, ⁴ aby byla almužna tvá ve skrytě, a Otec tvůj, který vidí ve skrytě, odplatí tobě“.

⁵ „A když se modlíte, nebuďte jako pokrytci, kteří si libují v synagogách a na rozích trhů stojíce se modlití, aby byli viděni od lidí. Vpravdě pravím vám: vzali odplatu svou. ⁶ Když však ty se modlíš, vejdi do pokojíka svého, zavři dveře a pomodli se k Otci svému ve skrytě, a tvůj Otec, který vidí ve skrytě, odplatí tobě. ⁷ Modlíce se pak, nemluvte mnoho, jako pohané; domnívají se, že budou vyslyšeni pro svou mnohomluvnost. ⁸ Nepři-

---

2. netrub před sebou jest rčení obrazné místo: nedávej almužny okázale, by si toho každý všimnul.

8. Ač Bůh zná, čeho potřebujeme, máme ho přece prositi, nikoli abychom jej teprve poučili o svých potřebách.

Matouš 5, 9—21.

podobňujte se tedy jim; ví zajisté Otec váš, čeho jest vám potřebí, prve než ho prosíte.“

⁹ „Takto tedy budete se modliti vy: Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvěť se iméno tvé. ¹⁰ Půjď království tvé. Buď vůle tvá jako v nebi tak i na zemi. ¹¹ Chléb náš vezdejší dej nám dnes. ¹² A odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim vinníkům. ¹³ A neuvod' nás v pokušení. Ale zbav nás od zlého. Amen. ¹⁴ Neboť jestli odpustíte lidem hříchy jejich, odpustí i vám Otec váš nebeský hříchy vaše; pakli neodpustíte lidem, ani Otec váš neodpustí vám hříchů vašich“.

¹⁶ „Když pak se postíte, nebudte jako pokrytci zasmušilí; neboť zohyzďují obličej svůj, aby zjevno bylo lidem, že se postí. Vpravdě pravím vám, vzali odplatu svou. ¹⁷ Když však ty se postíš, pomaz hlavu svou a tvář svou umyj, ¹⁸ aby nebylo zjevno lidem, že se postíš, nýbrž Otci tvému, jenž jest ve skrytě; a Otec tvůj, jenž vidí ve skrytě, odplatí tobě“.

f) O snaze po statcích nebeských. 6, 19—34.

¹⁹ „Neskládejte sobě pokladů na zemi, kde rez a mol kazí a kde zloději vykopávají a kradou; ²⁰ ale skládejte sobě poklady v nebi, kdež ani rez ani mol nekazí, a kde zloději nevykopávají aniž kradou. ²¹ Neboť kde jest poklad

---

nýbrž abychom prosbami svými uznávali a vyznávali svoji závislost na něm, jeho darů tím více si vážili a jemu tím vroucněji se oddali.

Matouš 6, 22–34.

tvůj, tam bude i srdce tvé. ²² Svící těla tvého jest oko tvé. Je-li oko tvé zdravé, bude světlé celé tělo tvé; ²³ je-li však oko tvé špatné, celé tělo tvé bude tmavé. Jestliže tedy světlo, které jest v tobě, tmou jest, jak veliká bude tma sama? ²⁴ Nikdo nemůže dvěma pánům sloužiti; neboť buď bude jednoho nenáviděti a druhého milovati, aneb jednoho se přidrží a druhým pohrdne. Nemůžete Bohu sloužiti a mamoně. ²⁵ Proto pravím vám: nepečujte úzkostlivě o život svůj, co byste jedli, ani o tělo své, čím byste se odívali. Není-li život více nežli pokrm, a tělo více než oděv? ²⁶ Pohledte na ptactvo nebeské, že neseje, ani nežne, ani neshromažďuje do stodol, a Otec váš nebeský živí je. Nejste-li vy dražší nežli ono? ²⁷ A kdo z vás staraje se může přidati k délce svého věku loket jeden? ²⁸ A proč pečujete úzkostlivě o svůj oděv? Pozorujte lilie polní, kterak rostou, nepracují aniž předou; ²⁹ pravím pak vám, že ani Šalomoun ve vši slávě své nebyl tak oděn, jako jedna z nich. ³⁰ Jestli tedy trávu polní, která dnes jest a zítra do peci vržena bývá, Bůh tak cdívá, čím spíše vás, malověrní? ³¹ Nepečujte tedy úzkostlivě, říkajíce: Co budeme jísti, aneb co budeme píti aneb čím se budeme odívali? ³² Neboť toho všeho pohané hledají; ví zajisté Otec váš nebeský, že toho všeho potřebujete. ³³ Hledejte tedy nejprve království Božího a spravedlnosti jeho, a toto všecko bude vám přidáno. ³⁴ Nepečujte proto úzkostlivě o zítřek, neboť zítřek bude pečovati sám o sebe, dosti má den na své lopotě“.

Matouš 7, 1—12.

KAPITOLA 7.

g) O lehkovážném posuzování. 7, 1—6.

¹ „Nesudte, abyste nebyli souzeni; ² neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou bude vám odměřeno. ³ Proč pak vidíš třísku v oku bratra svého a trámu ve svém oku nepozoruješ? ⁴ Aneb kterak díš bratru svému: Nechej, ať vyvrhnu třísku z oka tvého; a hle, trám jest v oku tvém? ⁵ Pokrytče, vyvrz nejprve trám z oka svého, a potom přihlédni, abys vyvrhl třísku z oka bratra svého. ⁶ Nedávejte věci svaté psům, aniž házejte perel svých před prasata, aby snad nepošlapala jich svými nohami a obrátíce se neroztrhala vás“.

h) Vyzvání ku prosbě za vyšší pomoc. 7, 7—12.

⁷ „Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlucte a bude vám otevřeno; ⁸ neboť každý, kdo prosí, bere, kdo hledá, nalézá, a tomu, kdo tluč, bude otevřeno. ⁹ Či jest který člověk mezi vámi, jenž podá synu svému kámen, když bude ho prositi za chléb? ¹⁰ aneb bude-li prositi za rybu, zdali podá jemu hada? ¹¹ Jestliže tedy vy, jsouce zlí, umíte dobré dary dávatí dítkám svým, čím spíše Otec váš, jenž jest v nebesích, dá dobré věci těm, kteří ho prosí? ¹² Všecko tedy, co chcete, aby vám lidé činili, i vy tak činite jim; neboť to jest zákon i proroci“.

Matouš 7, 13—23.

ch) Závěrek řeči horské. 7, 13—27.

¹³ „Vcházejte těsnou branou; neboť široká jest brána a prostranná cesta, která vede k zahynutí, a mnoho jest těch, kteří vcházejí skrze ni. ¹⁴ Jak těsná jest brána a úzká cesta, která vede k životu, a málo jest těch, kteří ji nalézají“.

¹⁵ „Mějte se na pozoru před nepravými proroky, kteří přicházejí k vám v rouše ovčím, uvnitř však jsou vlci draví. ¹⁶ Po ovoci jejich poznáte je. Zdali sbírají s trní hrozny aneb s bodláčí fiky? ¹⁷ Tak každý strom dobrý neše ovoce dobré, špatný strom ovoce špatné přináší. ¹⁸ Nemůže strom dobrý nésti ovoce špatné, ani strom špatný přinášeti ovoce dobré. ¹⁹ Všeliký strom, který nenese ovoce dobrého, bývá vyřazen a na oheň uvržen. ²⁰ Nuže tedy po ovoci jejich poznáte je“.

²¹ „Ne každý, kdo mi říká ‚Pane, Pane‘, vejde do království nebeského, nýbrž kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten vejde do království nebeského. ²² Mnozí řeknou mi v onen den: ‚Pane, Pane, zdali jsme ve jménu tvém prorokovali, a ve jménu tvém zlých duchů nevymítali, a ve jménu tvém mnoho zázraků nečinili?‘ ²³ A tehdy ohlásím jim: ‚Nikdy jsem vás neznal; odejděte ode mne, pachatelé nepravosti‘“.

---

21. Nedostačí tedy ke spasení pouhá víra, nýbrž třeba též dobrých skutků. Zdvojeným „Pane, Pane“ vyznačuje se horlivost ve víře.

22—23. Mimořádné dary, činiti zázraky, prorokovati a j. udílely se v prvních dobách křesťanství častěji některým věfícím, zvláště věrozvěstům, aby se tak učení Kristovo potvrzovalo a tím spíše šířilo.

Matouš 7, 24–8, 8.

²⁴ Každý tedy, kdo slyší tato slova má a koná je, bude připodobněn muži moudrému, jenž postavil dům svůj na skálu. ²⁵ I spadl příval, a přišly řeky, a zavály větry a obořily se na ten dům; a nepadl, neboť byl založen na skále. ²⁶ A každý, kdo slyší tato slova má a nekoná jich, bude připodobněn muži pošetilému, jenž postavil dům svůj na písku. ²⁷ I spadl příval, a přišly řeky, a zavály větry a obořily se na ten dům. I padl a pád jeho byl veliký“.

²⁸ A když Ježíš dokončil řeči tyto, užasli zástupové nad jeho učením, ²⁹ neboť učil je jako moc maje, a ne jako zákoníci jejich a fariseové

KAPITOLA 8.

¹ Když pak sestoupil s hory, šli za ním zástupové mnozí.

Uzdravení malomocného. 8, 2–4.

² A hle, malomocný přišed, klaněl se mu řka: „Pane, chceš-li, můžeš mne očistiti“ ³ I vztáhl Ježíš ruku a dotekl se ho řka: „Chci, buď čist“. A hned byl uzdraven od svého malomocenství. ⁴ I řekl mu Ježíš: „Viz, abys toho nepravil nikomu, ale jdi, ukaž se knězi a obětuj dar, který přikázal Mojžíš, na svědectví jim“.

Uzdravení služebníka setníkova, v. 5–13.

⁵ Když pak vešel do Kafarnaum, přistoupil k němu setník a prosil ho ⁶řka: „Pane, služebník můj leží doma ochrnutý a hrozně se trápí“. ⁷ I dí mu Ježíš: „Já přijdu a uzdravím ho“. ⁸ Odpověděv pak setník, řekl: „Pane, nejsem hoden,

Matouš 8, 9—20.

abys vstoupil pod střechu mou, ale toliko rci slovo, a uzdraven bude služebník můj. ⁹ Neboť i já jsem člověk pod mocí postavený, maje pod sebou vojáky; a dím tomuto: „Jdi“, i jde, a jinému: „Přijď“, a přijde, a svému služebníkovi: „Učiň toto“, i učiní“. ¹⁰ Uslyšev to Ježíš, podivil se a řekl těm, kteří šli za ním: „Vpravdě pravím vám, nenalezl jsem tak veliké viry (ani) v lidu israelském. ¹¹ Pravím pak vám, že mnozí přijdou od východu i od západu, a stolovati budou s Abrahamem, s Isákem a s Jakubem v království nebeském; ¹² příslušníci království však budou vyvrženi do temnosti vnější; tam bude pláč a skřípění zubů“. ¹³ I řekl Ježíš setníkovi: „Jdi, a jak jsi uvěřil, staň se tobě“. A v tu hodinu služebník byl uzdraven.

Uzdravení tchyně Petrovy a jiných nemocných, v. 14—17.

¹⁴ A přišed Ježíš do domu Petrova, spatřil tchyni jeho, ana leží a má zimnici. ¹⁵ I dotekl se ruky její, a přestala jí zimnice; i vstala a posluhovala mu. ¹⁶ Když pak byl večer, přivedli k němu mnoho posedlých; i vymítil duchy slovem a uzdravil všechny chorobné, ¹⁷ aby se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka Isaiáše slovy: „On vzal na se mdloby naše a nesl nemoci naše“.

Následování Krista. Bouře na moři, v. 18—27.

¹⁸ Uzřev pak Ježíš mnoho zástupů kolem sebe, rozkázal přeplaviti se na druhý břeh. ¹⁹ A přistoupiv jeden zákoník, řekl jemu: „Mistře, budu tě následovati, kamkoli půjdeš“. ²⁰ I řekl

Matouš 8, 21—31.

mu Ježíš: „Lišky mají doupata, a ptactvo nebeské hnízda, ale syn člověka nemá, kde by hlavu položil“. ²¹Jiný pak z učedníků jeho řekl jemu: „Pane, dovol mi prve odejíti a pochovati otce mého“. ²²Ale Ježíš řekl jemu: „Pojď za mnou, a nech, ať mrtví pochovají své mrtvé“.

²³A když vstoupil na lodičku, brali se za ním učenci jeho. ²⁴A hle, bouře veliká povstala na moři, takže lodička se pokrývala vlnami; on pak spal. ²⁵I přistoupili k němu učedníci jeho a zbudili ho řkouce: „Pane, zachovej nás, hy-neme“. ²⁶I dí jim Ježíš: „Proč se bojíte, malověrní?“ Potom vstal a přikázal větrům a moři, a nastalo ticho veliké. ²⁷Lidé pak divili se řkouce: „Kdo jest tento, že větrové i moře ho poslouchají?“

Uzdravení dvou posedlých, v. 28—34.

²⁸A když přišel na druhý břeh do krajiny Gerasenské, potkali se s ním dva posedlí, vycházejíce z hrobů, zuřiví náramně, takže nikdo nemohl projítí onou cestou. ²⁹A hle, vykřikli řkouce: „Co tobě do nás, Ježíši, Synu Boží? Přišel jsi sem trápit nás před časem?“ ³⁰Bylo pak nedaleko od nich stádo mnoha vepřů, pasouc se. ³¹I prosili ho duchové zlí, řkouce: „Vymítneš-li nás odtud, pošli nás do stáda

---

31—32. Duchové zlí správně soudili, že budou vymít-nuti z lidí, a proto bojíce se, aby nebyli poslání do pekla a tím připraveni o zhoubný svůj vliv, prosili Pána Ježíše, by směli vejítí do blízkého stáda vepřů, jichž dle Mark. 5, 13 bylo na 2000. A Pán Ježíš povolil jim; chtěl i na zví-řatech ukázat, nejen, že posedlost ďábelská skutečně jest, a to stavem velmi hrozným, nýbrž i že má moc nad duchy zlými a že tedy může lidstvo z moci jeho vybaviti — že jest Vykupitelem lidstva z moci ďáblovy.

Matouš 8, 32–9, 10.

vepřů“. ³²I řekl jim: „Jděte“. Oni pak vyšedše vešli do vepřů; a hle, veškeré stádo rozehnalo se srázem do moře a utonulo ve vodě. ³³Pastýři pak utekli a přišedše do města, oznámili všecko, i o posedlých. ³⁴A hle, všecko město vyšlo naproti Ježíšovi, a spatřivše ho, prosili, aby odešel z jejich končin.

KAPITOLA 9.

¹I vstoupiv na lodičku, přeplavil se a přišel do města svého.

Uzdravení ochrnulého, v. 2–8.

²A hle, přinášeli k němu ochrnulého, ležícího na loži. A Ježíš vřda víru jejich, řekl ochrnulému: „Buď dobré mysli, synu, odpouštějí se tobě hříchové tvoji“. ³A tu někteří ze zákoníků si pomyslili: „Tento se rouhá“. ⁴Ale Ježíš, znaje smýšlení jejich, řekl: „Proč myslíte zlé věci v srdcích svých? ⁵Co jest snáze říci: ‚Odpouštějí se hříchové tvoji‘, aneb říci: ‚Vstaň a chod‘?‘ ⁶Abyste však věděli, že Syn člověka má moc na zemi odpouštět hřichy, tedy (dí ochrnulému) vstaň, vezmi lože své a jdi do domu svého“. ⁷I vstal a odešel do svého domu. ⁸Uzřevše to zástupové, báli se a velebili Boha, který dal takovou moc lidem.

Povolání Matouše, v. 9–17.

⁹A jda Ježíš odtud, spatřil člověka jménem Matouše, an sedí u celnice, a řekl jemu: „Pojď za mnou“. I vstal a šel za ním. ¹⁰Když pak v domě stoloval, hle, mnozí celníci a hříšníci

přišel, stoloval s Ježíšem a s učedníky jeho.
¹¹ A vidouce to fariseové, řekli učedníkům jeho: „Proč s celníky a hříšníky jí mistr váš?“ ¹² Ale Ježíš uslyšev to, řekl: „Nepotřebuji zdraví lékařů, nýbrž chorobní.“ ¹³ Jděte a naučte se, co jest to: „Milosrdenství chci a ne oběti“. Neboť nepřišel jsem povolati spravedlivé, nýbrž hříšné.“ ¹⁴ Tu přistoupili k němu učedníci Janovi řkouce: Proč my a fariseové postíme se často, učedníci tvoji pak se nepostí?“ ¹⁵ I řekl jim Ježíš: „Mohou-liž svatebníci truchliti, pokud jest s nimi ženich? Přijdou však dnové, kdy bude odňat od nich ženich, a tehdy se budou postiti.“ ¹⁶ Nikdo zajisté nepřisívá záplaty ze sukna nového k rouchu starému, neboť jinak odtrhne výplň jeho od roucha, a povstane díra horší. ¹⁷ Ani nelijí vína nového do měchů starých, sic měchy se rozpukají, a víno se vyleje a měchy se zničí, ale víno nové lijí do měchů nových a obě bývá zachováno“.

Uzdravení ženy krvotoké a vzkříšení dcery jaírovy, v. 18—26.

¹⁸ Když k nim toto mluvil, jeden představený přistoupiv, klaněl se mu řka: „Pane, dcera má právě skonala, ale pojd', vlož na ni ruku svou, a bude žít.“ ¹⁹ I vstal Ježíš a šel za ním i učedníci jeho. ²⁰ A hle, žena, která trpěla krvotokem dvanáct roků, přistoupila od zadu a dotkla se třepení roucha jeho, ²¹ neboť řekla sama u sebe: Dotknu-li se jen roucha jeho, budu uzdravena. ²² Ale Ježíš obrátil se a uzřev ji, pravil: „Buď dobré mysli, dcero, víra tvá tě uzdravila.“ I byla žena zdráva od té hodiny. ²³ Přišel pak Ježíš

Matouš 9, 24—36.

do domu představeného a spatřiv flétisty i zástup hlučící, řekl: ²⁴„Odejděte, neboť neumřela dívka, nýbrž spí.“ I posmívali se mu. ²⁵A když byl vypuštěn zástup, vešel a ujal ji za ruku. I vstala dívka. ²⁶A roznesla se pověst o tom po celé té zemi.

Uzdravení dvou slepců a posedlého, v. 27—34.

²⁷A když Ježíš odtud odcházel, šli za ním dva slepci, volající a říkající: „Smiluj se nad námi, synu Davidův.“ ²⁸Když pak vešel do domu, přistoupili k němu slepci. I dí jim Ježíš: „Věříte, že vám to mohu učiniti?“ Řkou jemu: „Ano, Pane.“ ²⁹Tu dotekl se očí jejich a řekl: „Staň se vám podle víry vaší.“ ³⁰I otevřely se oči jejich. A pohrozil jim Ježíš řka: „Hledte, ať nikdo se (toho) nedoví.“ ³¹Ale oni vyšedše, rozhlásili ho po celé krajině oné. ³²Když pak oni vycházeli, přivedli k němu člověka němého, který byl posedlý. ³³A když byl vymítnut duch zlý, mluvil němý. I podivili se zástupové řkouce: „Nikdy neukázalo se takto nic v lidu israelském.“ ³⁴Fariseové však pravili: „Knížetem duchů zlých vymítá zlé duchy.“

Podnět ku prvnímu poslání apoštolů, v. 35—38.

³⁵I obcházel Ježíš všecka města i vsecky vesnice, uče v synagogách jejich a hlásaje evangelium o království a uzdravuje všelikou nemoc i všeliký neduh. ³⁶Uzřev pak zástupy, pojal lítost nad nimi, že byli zmořeni a povrženi jako ovce

---

24. Kristus Pán řekl, že dívka neumřela, nýbrž spí, poněvadž měl moc i úmysl vzkřísiti ji z mrtvých. Bylo tedy pro něho, jakoby spala.

nemající pastýře. ³⁷Tehdy pravil učedníkům svým: „Žeň sice jest mnohá, ale dělníků málo. ³⁸Proste tedy Pána žni, aby poslal dělníky na žeň svou“.

KAPITOLA 10.

První posláni apoštolů, 10, 1—11, 1.

¹A přivolav k sobě dvanáct učedníků svých, dal jim moc nad duchy nečistými, aby je vymítali a uzdravovali všelikou nemoc i všeliký neduh. ²Jména pak dvanácti apoštolů jsou tato: První Šimon, jenž slove Petr, a Ondřej, bratr jeho, ³Jakub (syn) Zebedeův a Jan, bratr jeho, Filip a Bartoloměj, Tomáš a Matouš celník, Jakub (syn) Alfeův a Tadeáš, ⁴Šimon horlivec a Jidáš iškarlotský, který ho zradil.

⁵Těchto dvanáct poslal Ježíš, přikázav jim takto: „K pohanům nechodte a do měst samařských nevcházejte, ⁶ale jděte raději k zahynulým ovčím domu israelského. ⁷Chodíce pak, hlásejte: ‚Přiblížilo se království nebeské.‘ ⁸Nemocné uzdravujte, mrtvé křiste, malomocné očišťujte, zlé duchy vymítejte. Zdarma jste obdrželi, zdarma dejte. ⁹Neopatřujte si zlata ani stříbra ani mědi do svých opasků, ¹⁰ne mošny na cestu ani dvou sukní, ani obuvi ani holi; neboť hoden jest dělník pokrmu svého. ¹¹Když pak do některého města neb místa vejdete, vyptejte se, kdo v něm jest hoden; a tam zůstaňte, dokavad nevyjdete. ¹²Vcházejíce pak do domu, pozdravte jejřkouce: ‚Pokoj domu tomuto.‘ ¹³A bude-li dům ten hoden, přijdiž pokoj váš na něj; pakli nebude hoden, pokoj váš vrať se k vám. ¹⁴A kde vás nepřijmou a neposlechnou řečí vašich, tu vycházejíce z domu neb města, setřeste prach s nohou svých. ¹⁵Vpravdě

Matouš 10, 16—28.

pravím vám, lehčeji bude zemi sodomské a gomorské v den soudný, než městu tomu“.

¹⁶ „Hle já posílám vás jako ovce mezi vlky; buďte tedy opatrní jako hadové a prostí jako holubice. ¹⁷ Ale mějte se na pozoru před lidmi; neboť budou vás vydávati soudům a bičovati vás budou ve svých synagogách; ¹⁸ i před vladaře a krále budete voděni pro mne na svědectví jim a pohanům. ¹⁹ Když však vydají vás, nestarejte se, kterak aneb co byste mluvili; budeť vám dáno v onu hodinu, co máte mluvit, ²⁰ neboť nejste to vy, kteří mluvíte, nýbrž Duch Otce vašeho, jenž mluví ve vás. ²¹ Vydá pak na smrt bratr bratra a otec dítka a povstanou dítky proti rodičům a budou je zabíjeti. ²² A budete v nenávisti u všech pro jméno mé; kdo však vytrvá až do konce, ten spasen bude. ²³ Když pak budou vás pronásledovati v městě tomto, utecte do jiného. Vpravdě pravím vám, vy nebudete u konce se všemi městy israelskými, až přijde Syn člověka. ²⁴ Není učedník nad mistra ani služebník nad pána svého. ²⁵ Dosti jest učedníku, má-li se jako mistr jeho, a služebníku (má-li se) jako pán jeho. Jestliže hospodáře nazvali Beelzebubem, čím spíše domácí jeho? ²⁶ Nebojte se jich tedy, neboť nic není skryto, co nebude odkryto, a nic tajno, co nebude zvěděno. ²⁷ Co vám pravím ve tmě, povězte na světle, a co slyšíte v ucho, hlásejte na střeách. ²⁸ A nebojte se těch, kteří zabíjejí tělo, duši však zabít nemohou, ale bojte se spíše toho, jenž může duši i tělo zatratiti do

16. Opatrnými mají býti, aby se nevydávali zbytečně v nebezpečství smrti, prostými (sprostnými) pak, aby z obavy před nebezpečstvím nezanedbávali svého úřadu.

27. V e t m ě a v u c h o znamená totéž co v s o u k r o m í; na světle a na střeách totéž co v e ř e j n ě.

Matouš 10, 29—42.

pekla. ²⁹ Zda-li neprodávají dvou vrabců za pěti-haléř? a nepadne z nich ani jeden na zem bez Otce vašeho. ³⁰ U vás však jsou sečteny i všechny vlasy na hlavě vaší. ³¹ Nebojte se tedy; dražší jste nad mnoho vrabců. ³² Každého tedy, kdo mě vyzná před lidmi, vyznám i já před Otcem svým, jenž jest v nebesích. ³³ Kdo by však mě zapřel před lidmi, toho zapru i já před Otcem svým, jenž jest v nebesích“.

³⁴ „Nedomnívejte se, že jsem přišel uvést pokoj na zem; nepřišel jsem uvést pokoj, nýbrž meč. ³⁵ Přišel jsem zajisté, abych rozdvojil člověka proti otci jeho a dceru proti matce její a nevěstu proti tchyni její, ³⁶ a nepřátelé člověka jsou domácí jeho. ³⁷ Kdo miluje otce neb matku více než mne, není mne hoden, a kdo miluje syna neb dceru více než mne, není mne hoden. ³⁸ A kdo nebéře kříže svého a nenásleduje mne, není mne hoden. ³⁹ Kdo nalezne život svůj, ztratí jej, a kdo ztratí život svůj pro mne, nalezne jej. ⁴⁰ Kdo vás přijímá, mne přijímá, a kdo mne přijímá, přijímá toho, který mne poslal. ⁴¹ Kdo přijímá proroka proto, že jest prorok, obdrží odplatu proroka, a kdo přijímá spravedlivého proto, že jest spravedlivý, obdrží odplatu spravedlivého. ⁴² A kdokoli by podal píti jednomu z malíčkových těchto číši vody studené toliko proto, že jest (můj) učedník, vpravdě pravím vám, neztratí odplaty své“.

29. Za p ě t i h a l é ř , v řečtině a v latině a s, t. j. peníz, který platil asi 5 haléřů. B e z O t c e v a š e h o, t. j. bez vůle neb dopuštění Božího.

39. (Luk. 9, 24, Jan 12, 25) t j. kdo zachová ž i v o t s v ů j č a s n ý v čas pronásledování a útrap tím, že zapře mne, ztratí ž i v o t v ě č n ě b l a ž e n ý, a kdo ztratí život svůj časný proto, že mne neohroženě vyznává, nalezne ž i v o t v ě č n ý (sv. mučedníci).

Matouš 11, 1—16.

KAPITOLA 11.

¹ A když Ježíš dokonil přikázání dvanácti učedníkům svým, odešel odtud, aby učil a hlásal v městech jejich.

Poselství Jana Křtitele, v. 2—19.

² Jan pak uslyšev v žaláři o skutcích Kristových, poslal (k němu) dva z učedníků svých ³ a vzkázal mu: „Ty-li jsi ten, který přijíti má, či-li jiného čekáme?“ ⁴ A Ježíš odpověděl jim: „Jděte a zvěstujte Janovi, co jste slyšeli a viděli: ⁵ slepí vidí, kulhaví chodí, malomocní se očisťují, hluší slyší, mrtví vstávají z mrtvých, chudým se zvěstuje evangelium, ⁶ a blahoslavený jest, kdo nebude se horšiti nade mnou.“ ⁷ Když pak oni odcházeli, počal Ježíš mluvit k zástupům o Janovi: „Co jste vyšli na poušť viděti? třtinu-li větrem se klátící? ⁸ (Nikoli), nýbrž co jste vyšli viděti? člověka-li měkkým rouchem oděného? Hle, ti, kteří měkká roucha nosí, v domech královských jsou. ⁹ Co tedy jste vyšli viděti? Proroka-li? Zajisté; pravím vám, i více nežli proroka; ¹⁰ neboť tento jest to, o němž jest psáno: „Hle, já posílám anděla svého před tváří tvou, který připraví cestu tvou před tebou.“ ¹¹ Vpravdě, pravím vám, nepovstal mezi zrozenci ženinými větší nad Jana Křtitele, avšak (i ten), kdo menší jest v království nebeském, větší jest než on. ¹² Ale od časů Jana Křtitele až dosud království nebeské násilí trpí, a ti, kteří násilí činí, uchvacují je. ¹³ Všichni proroci totiž i zákon prorokovali až do Jana; ¹⁴ a chcete-li to přijmouti, on jest Eliáš, který má přijíti. ¹⁵ Kdo má uši k slyšení, slyš. ¹⁶ Komu

Matouš 11, 17—29.

však připodobím pokolení toto? Podobno jest chlapcům, kteří sedíce na náměstí, volají k soudruhům: ¹⁷ „Pískali jsme vám, a netančili jste; naříkali jsme, a nekvíleli jste“. ¹⁸ Neboť přišel Jan, ani nejeda ani nepije, a říkají „Má zlého ducha“. ¹⁹ Přišel Syn člověka jeda i pije, a praví: „Hle, člověk žrout a pijan vína, přítel celníkův a hříšníků“. Avšak uznána byla ta moudrost od moudrých“.

²⁰ Tehdy počal vytýkati městům, ve kterých se událo nejvíce zázraků jeho, že neučinili pokání: ²¹ „Běda tobě, Korozaín, běda tobě, Bet-saido! Neboť kdyby v Tyru a Sidonu byly se udály zázraky, které se děly ve vás, byli by dávno v žínici a popelu učinili pokání. ²² Avšak pravím vám: Tyru a Sidonu bude lehčeji v den soudný nežli vám. ²³ A ty Kafarnaum, zda budeš povýšeno až do nebe? Až do propasti sejdeš; neboť kdyby v Sodomě byly se udály zázraky, které se děly v tobě, byla by zůstala až podnes. ²⁴ Avšak pravím vám: Zemi sodomské bude lehčeji v den soudný nežli tobě“.

Pán Ježíš velebí Boha Otce a volá k sobě lidstvo sklíčené, v. 25—30.

²⁵ V tom čase promluviv Ježíš řekl: „Velebím tebe, Otče, Pane nebe i země, že jsi skryl tyto věci před moudrými a opatrnými a zjevil jsi je nedospělým; ²⁶ ano, Otče, že tak se tobě zalíbilo. ²⁷ Všecko jest mi dáno od mého Otce, a nikdo nezná (úplně) Syna leč Otec, aniž kdo zná (úplně) Otce, leč Syn, a komu by chtěl Syn zjevití. ²⁸ Pojdte ke mně všichni, kteří se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. ²⁹ Ve-

Matouš 11, 29—12, 12.

změte jho mé na sebe a učte se ode mne, neboť jsem tichý a pokorný srdcem; a naleznete pokoj duším svým; ³⁰ neboť jho mé jest sladké a břímě mé jest lehké“.

KAPITOLA 12.

Apoštolové trhají v sobotu klasy. 12, 1—8.

¹ Onoho času šel Ježíš v sobotu obilím; učedníci pak jeho, jsouce lačni, počali trhati klasy a jísti. ² Ale fariseové uzřevše to, řekli jemu: „Hle učedníci tvoji činí, co není dovoleno činiti v sobotu.“ ³ On však řekl jim: „Nečetli jste, co učinil David, když dostal hlad, i ti, kteří byli s ním? ⁴ Jak vešel do domu Božího a jedl chleby předkladné, jichž nebylo dovoleno jemu jísti, ani těm, kteří byli s ním, leč jedině kněžím? ⁵ Aneb nečetli jste v zákoně, že o sobotách kněží ve chrámě sobotu znesvěcují a jsou bez viny? ⁶ Pravím však vám, že tuto větší jest než chrám. ⁷ Kdybyste věděli, co to jest: „Milo srdce nst ví chci a ne oběti“, nebyli byste odsoudili nevinných. ⁸ Pánem zajisté (i) soboty jest Syn člověka.“

Člověk s uschlou rukou. Kristova mírnost,
v. 9—21.

⁹ A odebrav se odtud, přišel do jejich synagogy. A hle, byl tu člověk s uschlou rukou. ¹⁰ I otázali se ho: „Jest dovoleno v sobotu uzdravovati?“ — Chtěli ho obžalovati. — ¹¹ On pak řekl jim: „Kdo z vás bude člověk (takový), který, bude-li mítí ovci jednu a ta upadne mu v sobotu do jámy, neuchopí a nevytáhne ji? ¹² Oč dražší

Matouš 12, 13—25.

jest člověk než ovce! Jest tedy dovoleno v sobotu dobře činiti“. ¹³ Tu řekl onomu člověku: „Vztáhni ruku svou.“ I vztáhl a učiněna jest zase zdráva jako druhá. ¹⁴ Vyšedše pak fariseové, vešli v radu proti němu, kterak by jej zahubili.

¹⁵ Ale Ježíš seznáv to, uchýlil se odtud; a šli za ním mnozí, i uzdravil je všechny ¹⁶ a přikázal jim přísně, aby ho nerozhlašovali, ¹⁷ by se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka Isaiáše slovy: ¹⁸ „Hle, služebník můj, kterého jsem vyvolil, miláček můj, v němž jsem si zalíbil. Dám ducha svého na něj a bude zvěstovati soud národům. ¹⁹ Nebude se hádati ani křičeti, aniž kdo uslyší na náměstích hlas jeho. ²⁰ Třtiny nalomené nedolomí a knotu doutnajícího neuhasí, až přivede soud k vítězství; ²¹ a ve jménu jeho budou doufatí národové.“

Uzdravení člověka posedlého. Zloba fariseův,
v. 22—37.

²² Tehdy přivedli k němu člověka posedlého, jenž byl slepý a němý, a uzdravil ho, takže mluvil a viděl. ²³ I žasli všichni zástupové a pravili: „Není-li tento syn Davidův?“ ²⁴ Fariseové však uslyševše to, řekli: „Tento nevymítá duchů zlých, leč Beelzebubem, knížetem zlých duchů.“ ²⁵ Ale Ježíš znaje myšlení jejich, řekl jim: „Každé království proti sobě rozdělené zpustne, a žádné město, žádný dům proti sobě rozdělený neostojí.

---

20. až přivede soud k vítězství, t. j. dokud nezjedná vítězství evangeliu svému, zlé zavrhná, dobré pak v život věčný uveda.

Matouš, 12, 26—38.

²⁶ Vymítá-li satan satana, jest rozdělen proti sobě, kterak tedy ostojí království jeho? ²⁷ A vymítám-li já duchy zlé Beelzebubem, kým je vymítají synové vaši? Protož oni budou soudci vašimi. ²⁸ Jestli však já Duchem Božím vymítám duchy zlé, tož přišlo k vám království Boží. ²⁹ Aneb kterak může někdo vejíti do domu silákovy a pobratí jeho nářadí, leč prve sváže siláka? Potom oloupí dům jeho. ³⁰ Kdo není se mnou, proti mně jest, a kdo neshromažďuje se mnou, rozptyluje. ³¹ Proto pravím vám: Všeliký hřích, i rouhání odpustí se lidem, ale rouhání proti Duchu neodpustí se. ³² A kdo by řekl slovo proti Synu člověka, bude mu odpuštěno, kdo by však mluvil proti Duchu sv., nebude mu odpuštěno ani v tomto věku ani v budoucím. ³³ Buď učiňte strom dobrým (a tedy) i ovoce jeho dobrým, nebo učiňte strom špatným (a tedy) i ovoce jeho špatným, neboť po ovoci poznává se strom. ³⁴ Pokolení zmijí, kterak můžete mluvit věci dobré, jsouce zlí? neboť v hojnosti srdce mluví ústa. ³⁵ Dobrý člověk vyndává z dobré zásoby věci dobré, a zlý člověk vyndává ze špatné zásoby věci špatné. ³⁶ Ale pravím vám: z každého slova prázdného, které lidé promluví, vydají počet v den soudu; ³⁷ neboť ze slov svých budeš ospravedlněn a ze slov svých budeš odsouzen.“

Zákoníci a fariseové žádají znamení s nebe,
v. 38—45.

³⁸ Tu oslovili ho někteří ze zákoníkův a fariseů řkouce: „Mistře, chceme od tebe viděti

---

^{38—42.} viz Luk. 11, 16, 29—32.

^{38.} Vyžadovali z n a m e n í, a to, jak patrně z Luk. 11,

Matouš 12, 39—49.

znamení.“ ³⁹ On pak odpověděl jim: „Pokolení zlé a cizoložné žádá znamení, a znamení nebude mu dáno, leč znamení proroka Jonáše ⁴⁰ Jako totiž Jonáš byl v břiše veliké ryby tři dny a tři noci, tak bude Syn člověka v nitru země tři dny a tři noci. ⁴¹ Muži ninivetští povstanou na soudě s pokolením tímto a odsoudí je, neboť učinili pokání na kázání Jonášovo, a hle více než Jonáš jest tuto. ⁴² Královna jihu povstane na soudě s pokolením tímto a odsoudí je, neboť přišla od končin země, aby uslyšela moudrost Šalamounovu, a hle, více než Šalamoun jest tuto. ⁴³ Když pak duch nečistý vyjde od člověka, chodí po místech bezvodných, hledaje odpočinutí a nenalézá. ⁴⁴ I řekne: ‚Navrátím se do domu svého, odkud jsem vyšel.‘ A přijde, nalezne jej prázdný, vymetený a ozdobený. ⁴⁵ Tu jde a vezme s sebou sedm jiných duchů horších, nežli jest sám, a vejdouce přebývají tam. I stávají se poslední věcí člověka toho horší, než byly první. Tak bude tomuto pokolení špatnému.“

Matka a příbuzní Páně, v. 46—50.

⁴⁶ Když ještě mluvil k zástupům, matka a bratři jeho stáli venku, žádající s ním mluvíti. ⁴⁷ I řekl mu kdosi: „Hle matka tvá i bratři tvoji stojí venku, žádající s tebou mluvíti“. ⁴⁸ On pak odpovídaje tomu, který mu to byl pověděl, řekl: „Kdo jest matka má, a kdo jsou bratři moji?“ ⁴⁹ A vztáhnuv ruku na své učed-

---

16, znamení či zázrak s nebe, nějaký totiž zjev mimořádný, zázračný na obloze neb v ovzduší, kterým by dokázal, že jest Vykupitelem.

46. Bratři Páně t. j. nikoli bratři Ježíšovi ve vlastním smyslu slova, nýbrž příbuzní Pána Ježíše.

Matouš 12, 50—13, 14.

níky, řekl: „Hle matka má a bratři moji. ⁵⁰ Neboť kdo činí vůli Otce mého, jenž jest v nebesích, ten jest mi bratrem i sestrou i matkou.“

KAPITOLA 13.

Pán Ježíš učí v podobenstvích, v. 1—52.

¹ V ten den vyšel Ježíš z domu, posadil se u moře. ² I sešli se k němu zástupové mnozí, takže vstoupiv na lodičku, posadil se, a veškeren zástup stál na břehu. ³ I promluvil k nim mnoho věcí v podobenstvích řka: „Hle, vyšel rozsevač, aby rozséval. ⁴ A když rozséval, padla některá (zrna) vedle cesty; i přiletěli ptáci (nebeští) a sezobali je. ⁵ Jiná padla na místa skalnatá, kde neměla mnoho země, a vzešla rychle, poněvadž neměla hluboké země. ⁶ Když však vyšlo slunce, uvadla, a poněvadž neměla kořene, uschla. ⁷ Jiná padla do trní; i vzrostlo trní a udusilo je. ⁸ Jiná však padla v zemi dobrou; i vydávala plod, některé stonásobný, jiné šedesátinásobný, jiné třicetinásobný. ⁹ Kdo má uši k slyšení, slyš.“

¹⁰ I přistoupili učedníci a řekli jemu: „Proč mluvíš k nim v podobenstvích?“ ¹¹ On pak odpověděl jim: „Poněvadž vám jest dáno poznati tajemství království nebeského, jim pak není dáno. ¹² Neboť kdo má, tomu bude dáno a bude oplývati, ale kdo nemá, od toho bude odňato i to, co má. ¹³ Proto mluvím k nim v podobenstvích, poněvadž hledíce nevidí a poslouchajíce neslyší ani nerozumějí. ¹⁴ I naplňuje se na nich proroctví Isaiášovo, které praví: „Ušima budete poslouchati, a neuslyšíte; očima

Matouš 13, 15—27.

budete hleděti, a neuvidíte; ¹⁵neboť otupělo srdce lidu tohoto, a těžce poslouchali ušima a zamhuřovali oči své, aby snad někdy očima neuviděli a ušima neuslyšeli a srdcem nesrozuměli a neobrátili se, a abych neuzdravil jich'. ¹⁶Vaše oči však jsou blahoslaveny, že vidí, i uši vaše, že slyší. ¹⁷Neboť vpravdě pravím vám: Mnozí proroci a spravedliví toužili uzříti, co vidíte, a neuzřeli, a uslyšeti, co slyšíte, a neuslyšeli.“

¹⁸Vy tedy poslyšte podobenství o rozsevači: ¹⁹Jestliže kdo slyší slovo o království a nerozumí mu, přichází zloboh a uchvacuje to, co bylo zaseto v srdci jeho; to jest ten, který byl zaset vedle cesty. ²⁰Kdo však byl zaset na místa skalnatá, jest ten, který slyší slovo a hned je přijímá s radostí; ²¹ale nemá v sobě kořene, nýbrž jest chvilkový a když nastává pro to slovo soužení neb pronásledování, ihned se pohoršuje. ²²A kdo byl zaset mezi trní, jest ten, jenž slyší slovo, ale starost toho světa a klam bohatství udušuje slovo, i stává se neplodným. ²³Kdo však byl zaset v zemi dobrou, jest ten, jenž slovo slyší a mu rozumí a přináší užitek a vydává jeden sto, druhý šedesát, jiný třicet.“

²⁴Jiné podobenství předložil jim řka: „Podobno jest království nebeské člověku, který naseł dobrého semene na poli svém; ²⁵a když lidé spali, přišel jeho nepřítel, naseł koukole mezi pšenici a odešel. ²⁶Když pak vyrostla bylina a vydala plod, tu ukázal se i koukol. ²⁷I přistoupili služebníci hospodáři a řekli jemu: „Pane, zdali jsi naseł dobrého semene

Matouš 13, 28—38.

na poli svém? Odkud tedy má koukol?' ²⁸ On pak pravil jim: „Člověk nepřítel to učinil.“ I řekli mu služebníci: „Chceš-li, abychom šli a vytrhali jej?" ²⁹ A on pravil: „Ne, abyste snad trhající koukol, nevytrhali spolu s ním i pšenice. ³⁰ Nechte, ať oboje spolu roste až do žní; a včas žní řeknu žencům: „Seberte nejprve koukol a svažte jej ve snopky ke spálení; pšeniční však shromážděte do stodoly mé“.

³¹ Jiné podobenství předložil jim řka: „Podobno jest království nebeské zrnu hořčičnému, které vzav člověk jeden, zasel na poli svém; ³² ono jest sice nejmenší mezi všemi semeny, ale když vzroste, větší jest než (všecky) byliny a stává se stromem, takže ptáci nebeští přilétají a hnízdí na ratolestech jeho“.

³³ Jiné podobenství pověděl jim: „Podobno jest království nebeské kvasu, který vzavši jedna žena, zadělala do tří měric mouky, až zkynulo všecko.“

³⁴ Toto všecko Ježíš mluvil zástupům v podobenstvích, a bez podobenství nemluvil jim, ³⁵ aby se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka slovy: „Otevru v podobenstvích ústa svá, vypravovati budu věci skryté od ustanovení světa.“

³⁶ Potom rozpustiv zástupy, přišel do domu. I přistoupili k němu učedníci jeho a řekli: „Vlož nám podobenství o koukoli polním.“ ³⁷ On pak odpověděl jim: „Rozsevač dobrého semene jest Syn člověka; ³⁸ pole jest svět; símě dobré, to jsou údové království; koukol pak jsou (lidé)

---

³⁴ bez podobenství nemluvil jim při této příležitosti totiž; jindy mluvíval bez podobenství také,

Matouš 13, 39—54.

zlí; ³⁹ nepřítel však, jenž je nasej, jest ďábel, žeň pak jest konec světa, a ženci jsou andělé. ⁴⁰ Jako tedy sbírá se koukol a ohněm se pálí, tak bude při skonání světa. ⁴¹ Syn člověka pošle anděly své, i seberou z království jeho všecka pohoršení i ty, kteří činí nepravost, ⁴² a uvrhnou je do peci ohnivé: tam bude pláč a skřípění zubů. ⁴³ Tehda budou spravedliví stkvíti se jako slunce v království Otce svého. Kdo má uši k slyšení, slyš.“

⁴⁴ „Podobno jest království nebeské pokladu skrytému v poli, jejž člověk nalezna, zakryje a radostí nad ním jde a prodá všecko, co má, a koupí pole to. ⁴⁵ Také podobno jest království nebeské kupci, jenž hledal dobrých perel, ⁴⁶ a když našel jednu perlu drahocennou, odešel prodal všecko, co měl, a koupil ji.“

⁴⁷ Také podobno jest království nebeské síti, která byvši spuštěna do moře, shromažďuje ze všeho rodu ryb, ⁴⁸ a když se naplní, vytáhne ji na břeh a posadice se vyberou dobré do nádob, špatné však odvrhnou pryč. ⁴⁹ Tak bude při skonání světa: vyjdou andělé a oddělí zlé od spravedlivých ⁵⁰ a uvrhnou je do peci ohnivé; tam bude pláč a skřípění zubů. ⁵¹ Srozuměli jste všemu tomu?“ Řkou jemu: „Ano“. ⁵² I dí jim: „Proto každý učitel zákona vyučený v království nebeském podoben jest hospodáři, který vynáší ze své zásoby věci nové i staré.“

Pán Ježíš v Nazaretě. Jeho matka a Příbuzní,
v. 53—58.

⁵³ A když Ježíš dokončil podobenství ta, odebral se odtud. ⁵⁴ A přišel do své otčiny,

Matouš 13, 55—14, 9.

učil je v synagoze jejich, takže žasli a pravili: „Odkud má tento moudrost tu a moc? ⁵⁵Není-liž to syn tesařův? zda nejmenuje se matka jeho Maria a bratři jeho Jakub a Josef a Šimon a Juda? a ⁵⁶sestry jeho, nejsou-li všechny u nás? Odkud tedy má všechny věci tyto? ⁵⁷I horšili se nad ním. Ježíš však řekl jim: „Není prorok bez úcty leč ve své otčině a svém domě“. ⁵⁸A neučinil tam divů mnoho pro jejich nevěru

KAPITOLA 14.

Herodovo mínění o Kristu Pánu. Smrt Jana Křtitele, v. 1—12

(Mark. 6, 14—29. Luk. 9, 10—17.)

¹V ten čas uslyšel tetrarcha Herodes pověst o Ježíšovi. ²I řekl služebníkům svým: „To jest Jan Křtitel; on vstal z mrtvých, a proto moc divotvorná působí v něm.“

³Herodes totiž jal Jana a spoutav jej dal ho do vězení pro Herodiadu, manželku bratra svého; ⁴neboť Jan říkal jemu: „Není dovoleno tobě míti ji.“ ⁵A chtěl ho zabít, ale bál se lidu, poněvadž ho měli za proroka. ⁶Když však byly Herodovy narozeniny, tančila dcera Herodiadina uprostřed (hostí) a zalíbila se Herodovi; ⁷proto s přísahou zaslíbil jí dáti, začkolí by ho požádala. ⁸Ona pak byvši navedena od své matky, pravila: „Dej mi zde na míse hlavu Jana Křtitele.“ ⁹Tu zarmoutil se král; pro přísahu však a pro spolutodovníky přikázal ji

---

^{54.} - ^{57.} do své otčiny t. j. do Nazareta, kde byl vyrostl a strávil soukromý život svůj.

Matouš 14, 10–24.

dáti. ¹⁰I dal stíti Jana v žaláři, ¹¹ a byla přinesena hlava jeho na míse a dána dívce; i odnesla ji matce své. ¹²Potom učedníci jeho přišedše vzali jeho tělo a pochovali je; a šedše pověděli to Ježíšovi.

Nasycení pěti tisíc mužů, v. 13–23.

¹³Uslyšev to Ježíš, odebral se odtud na lodičce na místo osamělé v soukromí, a když to uslyšeli zástupové, šli za ním z měst pěšky. ¹⁴A vyšed uzřel zástup veliký, i slitoval se nad nimi a uzdravil nemocné jejich. ¹⁵Když pak nastal večer, přistoupili k němu učedníci jeho řkouce: „Osamělé jest místo toto, a hodina minula. Rozpusť zástupy, ať odejdou do vesnic a nakoupí sobě pokrmů.“ ¹⁶Ale Ježíš řekl jim: „Není potřeba, aby odešli; dejte vy jim jísti.“ ¹⁷Odpověděli jemu: „Nemáme zde, leč pět chlebův a dvě ryby.“ ¹⁸I řekl jim: „Přineste mi je sem.“ ¹⁹A rozkázav zástupům, aby se rozložili na trávě, vzal pět chlebův i dvě ryby a pohlédnuv k nebi, požehnal je; a rozlámav chleby, dal je učedníkům, učedníci pak zástupům. ²⁰I jedli všichni a nasýtli se. A sebrali zbytky, dvanácte košů plných kousků. ²¹Těch pak, kteří jedli, bylo as pět tisíc mužů kromě žen a dětí. ²²A ihned přinutil Ježíš učedníky, aby vstoupili na lodičku a plavili se napřed na druhou stranu, ažby rozpustil zástupy. ²³A rozpustiv zástup, vstoupil na horu sám, aby se modlil. Když pak byl večer, byl tam samotén.

Ježíš kráčí po jezeru, potom uzdravuje různé nemocné, v. 24–36.

²⁴Lodička pak zmítala se již uprostřed moře

Matouš 14, 25—15, 4.

vlnami; neboť byl vítr protivný. ²⁵ O čtvrté hlídce pak noční přišel k nim, jda po moři. ²⁶ A učedníci spatřivše ho, an jde po moři, ulekli se řkouce: „Strašidlo jest to“; a vykřikli strachem. ²⁷ I promluvil k nim hned Ježíš, řka: „Buďte dobré mysli, já jsem to, nebojte se.“ ²⁸ Odpověděv pak Petr, řekl: „Pane jsi-li to ty, rozkaž mi, ať přijdu k tobě po vodě.“ ²⁹ A on řekl: „Poď.“ I sestoupil Petr z lodičky a šel po vodě, aby přišel k Ježíšovi. ³⁰ Vida však vítr silný, bál se a počav tonouti zkríkl: „Pane, zachraň mne.“ ³¹ A ihned Ježíš vztáhl ruku, ujal ho a řekl jemu: „Malověrný, proč jsi pochyboval?“ ³² A jakmile vstoupili na lodičku, přestal vítr. ³³ Ti pak, kteří byli na lodičce, přistoupivše poklonili se mu řkouce: „Vpravdě Syn Boží jsi ty.“ ³⁴ I přeplavivše se, přišli do krajiny Genesaretské.

³⁵ A poznavše jej muži onoho místa, rozeslali po veškeré té krajině; i přivedli a přinesli mu všechny chorobné, ³⁶ a ti prosili ho, aby směli dotknouti se alespoň třepení roucha jeho; a kteří se ho dotkli, byli uzdraveni.

KAPITOLA 15.

Pán Ježíš kárá převrácené stanovы zákoníků a fariseů, v. 1—20.

¹ Tehdy přišli k Ježíšovi z Jerusalema zákoníci a fariseové a řekli: ² „Proč přestupují učedníci tvoji podání starších? neboť neumývají rukou svých, když jedí chléb.“ ³ On pak odpověděv řekl jim: „Proč i vy přestupujete přikázání Boží pro podání svoje? ⁴ Neboť Bůh

Matouš 15, 5—20.

řekl: „Cti otce i matku“ a „Kdo zlořečí otci neb matce, ať umře“, ⁵ vy však pravíte: „Kdo by řekl otci neb matce: „Oběť (jest to), z čeho bys mohl mítí ode mne prospěch“, ⁶ není povinen ctít otce svého neb matku svou“. I zrušili jste přikázání Boží pro podání svoje. ⁷ Pokrytci, dobře prorokoval o vás Isaiáš řka: ⁸ „Lid tento ctí mne ústy, ale srdce jejich daleko jest ode mne. ⁹ Nadarmo však mne ctí, učíce naukám a stanovám lidským“. ¹⁰ A svolav k sobě zástupy, řekl jim: „Slyšte a rozumějte: ¹¹ Ne, co vchází do úst, poskvřňuje člověka, nýbrž co vychází z úst, to poskvřňuje člověka“

¹² Tu přistoupili k němu učedníci jeho a řekli jemu: „Víš-li že fariseové, uslyševše tu řeč se pohoršili?“ ¹³ On pak odpověděl: „Všeliké štípení, jehož neštípil Otec můj nebeský, bude z kořene vyvráceno. ¹⁴ Nechte jich: slepí jsou to vůdcové slepých; vede-li však slepý slepého, padnou oba do jámy.“ ¹⁵ Odvětiv pak Petr řekl jemu: „Vylož nám to podobenství.“ ¹⁶ A on pravil: „Také vy jste ještě nechápaví? ¹⁷ Ne-nahlížíte, že vše, co vchází do úst, jde do břicha a vypouští se do stoky? ¹⁸ co však vychází z úst, jde se srdce, a to poskvřňuje člověka. ¹⁹ Ze srdce zajisté vycházejí zlé myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva, krádeže, křivá svědectví, rouhání. ²⁰ To jsou věci, které

---

5. Oběť jest to, z čeho bys mohl mítí ode mne prospěch, t. j. Bohu přinesl (určil) jsem v oběť (dar) to, co bych mohl dátí tobě ku podpoře. Kdo tedy obětoval Bohu (chrámu) to, co by mohl dátí rodičům chudým na potřebnou jich podporu neb výživu, vyhověl již podle učení zákoníků a fariseů přikázání a nebyl již povinen činiti něco na jejich podporu.

Matouš 15, 21—32.

poskvřňují člověka, neumytýma rukama však jisti neposkvřňuje člověka“.

²¹ A vyšed odtud Ježíš, odebral se do krajin tyrských a sídonských. ²² A hle, žena kana-nejská, vyšedši z těch končin, volala k němu řkouc: „Smiluj se nade mnou, pane, Synu Da-vidův! Dcera má krutě se trápí od ducha zlého“. ²³ On však neodpověděl jí ani slova. I přistoupili učedníci jeho a prosili ho řkouce: „Propusť ji, neboť volá za námi“ ²⁴ On pak odpověděl: „Nejsem poslán leč k zahynulým ovcím domu israelského“. ²⁵ Ale ona přišedši, klaněla se mu a řekla: „Pane, pomoz mi“. ²⁶ On pak odpověděl: „Není dobré bráti chléb dítkám a házetí psíkům“. ²⁷ A ona řekla: „Ovšem Pane, neboť i psíci jedí z drobtů, které padají se stolu pánů jejich“. ²⁸ Tu Ježíš odpověděl jí: „Ženo, veliká jest víra tvá, staň se tobě, jak žádáš“. I uzdravena jest dcera její od té hodiny.

²⁹ A odebrav se odtud Ježíš, přišel k moři Galilejskému a vystoupiv na horu, posadil se tam. ³⁰ I přišli k němu zástupové mnozí, majíce s sebou němé, slepé, kulhavé, chromé a mnoho jiných a položili je k nohám jeho; i uzdravil je, ³¹ takže zástupové divili se vidouce, že němí mluví, (chromí jsou zdraví), kulhaví chodí, slepí vidí, i velebili Boha israelského.

Nasycení čtyř tisíc mužů, v. 32—39.

³² Ježíš pak přivolav k sobě učedníky své

---

24. Pán Ježíš řekl to vzhledem k odvěkému úradku Božímu, dle něhož Vykupitel přišel sice pro všechny lidi na svět, avšak osobně působiti měl toliko mezi židy, skrze apoštoly pak a jiné zřízence mezi pohany, ač ne tak, že by sám nesměl zajíti k pohanům vůbec.

Matouš 15, 33—16, 4.

řekl: „Lítost mám nad zástupem, neboť již tři dny trvají se mnou a nemají, co by jedli; a rozpustiti je lačné nechci, aby nezemdleli na cestě“. ³³ I řekli mu učedníci: „Odkud tedy vezmeme v pustině tolik chlebů, abychom nasýtili zástup tak veliký?“ ³⁴ A Ježíš řekl jim: „Kolik chlebů máte?“ Oni pak pravili: „Sedm, a několik rybiček“. ³⁵ I rozkázal zástupu, aby se rozložil na zemi. ³⁶ A vzav sedm chlebův i ryby a učiniv díky, rozlámal je a dal učeníkům svým, učenci pak dali je lidu. ³⁷ I jedli všichni a nasýtili se; a zbylé kousky sebrali, sedm košíků plných. ³⁸ Bylo pak těch, kteří jedli, čtyři tisíce mužů kromě žen a dětí. ³⁹ A rozpustiv zástup, vstoupil na lodičku a přišel do končin mage-danských.

KAPITOLA 16.

Ježíš odmítá žádost fariseův a varuje před jejich učením, v. 1—12.

¹ Tu přistoupili k němu fariseové a saduceové, aby ho pokoušeli; i prosili ho, aby jim ukázal znamení s nebe. ² On pak odpověděl jim: „Když nastane večer, říkáte: ‚Bude pěkně, neboť nebe se červená‘; ³ a ráno: ‚Dnes bude nepohoda, neboť červená se nebe pošmurné‘. ⁴ Tvářnost nebe umíte tedy posouditi, znamení časů však poznati nedovedete? Pokolení špatné a cizoložné hledá znamení, a znamení nebude

---

4. z n a m e n í č a s ů, t. j. náplň starozákonních proroctví o Vykupiteli, kázání Jana Křtitele, zázraky a veškerá působnost Kristova, z kterýchžto věcí mohli snadno poznati, že jest zaslíbeným Vykupitelem.

Matouš 16, 5—18.

mu dáno leč znamení proroka Jonáše“. A nechav jich odešel.

⁵ A když se plavili na druhý břeh, učedníci zapomněli vzít s sebou chleby. ⁶ I řekl jim (Ježíš): „Hleďte, a varujte se kvasu farisejského a saducejského“. ⁷ Ale oni uvažovali mezi sebou řkouce: „To proto, že jsme nevzali chlebů“. ⁸ Věda pak to Ježíš, řekl: „Co uvažujete mezi sebou, malověrní, že nemáte chlebů? ⁹ Ještě nechápete ani se nepamatujete na pět chlebů pro pět tisíc lidí, a kolik košů jste sebrali? ¹⁰ Ani na sedm chlebů pro čtyři tisíce lidí, a kolik košíků jste sebrali? ¹¹ I proč nechápete, že o chleběch nepravil jsem vám: „Varujte se kvasu farisejského a saducejského?“ ¹² Tu porozuměli, že neřekl, aby se varovali kvasu chlebů, nýbrž učení farisejského a saducejského.

Petrovo vyznání, primát v církvi, předpověď utrpení Kristova, potřeba přemáhati se, v. 13—28.

¹³ Přišed pak Ježíš do krajin Caesaree Filipovy, otázal se učedníků svých řka: „Za koho mají lidé Syna člověka?“ ¹⁴ I řekli (jemu): „Jedni za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za Jeremiáše, neb za jednoho z proroků“. ¹⁵ Dí jim (Ježíš): „Vy pak za koho mě máte?“ ¹⁶ Odpovídaje Šimon Petr řekl: „Ty jsi Kristus, Syn Boha živého“. ¹⁷ A Ježíš odpověděv řekl jemu: „Blahoslavený jsi Šimone, synu Janův! neboť tělo a krev nezjevilo toho tobě, nýbrž Otec můj, jenž jest v nebesích. ¹⁸ I já pravím tobě:

---

18. t. j. Ty jsi vzhledem k úradu, který ti svěřím, Petr, t. j. skála; já svěřím ti úrad, který bude v podobném poměru k mé církvi, ve kterém jest základ k domu, úrad tedy

Matouš 16, 19—25.

Ty jsi Petr (t. j. skála), a na té skále vzdělám církev svou, a brány pekelné jí nepřemohou.
¹⁹ A tobě dám klíče království nebeského, a cokoli svážeš na zemi, bude svázáno i na nebi; a cokoli rozvážeš na zemi, bude rozvázáno i na nebi“. ²⁰ Tu přikázal přísně učedníkům svým, aby nikomu neříkali, že on jest Kristus.

²¹ Od té chvíle počal Ježíš ukazovati učedníkům svým, že musí jíti do Jerusalema a mnoho vytrpěti od starších a zákoníků i velekněží a býti zabit a třetího dne vstáti z mrtvých.
²² I pojal ho Petr stranou a počal mu domlou-
vati řka: „Odstup to od tebe, Pane, to se ti nestane“. ²³ Ale Ježíš obrátiv se pravil Petrovi: „Jdi mi s očí, satane! Pohoršením jsi mi, neboť nemáš na zřeteli věci Božích, nýbrž věci lidské“.

²⁴ Nato řekl Ježíš učedníkům svým: »Chce-li kdo za mnou přijíti, zapři sám sebe a vezmi kříž svůj a následuj mne. ²⁵ Neboť kdo by chtěl život svůj zachovati, ztratí jej; kdo by

---

v církvi jediný a nutný a po všechny časy trvající zároveň s církví, takže nepřestane po celý ten čas, po který bude trvati církev, jako nemůže býti vzat od domu základ, po němž trvá dům. Nepřestane tedy úřad ten (primát) tvojí smrtí, nýbrž přejde na tvoje nástupce.

^{19.} dá ti klíče někomu od něčeho jest obrazem odezdání nejvyšší moci v té věci. Svázati a rozvázáti znamená tolik jako ustanoviti a zrušiti. Smysl slov Kristových jest tedy tento: Dám tobě nejvyšší moc ve všem tom, co udělím církvi, totiž v úřadě učitelském, kněžském a královském či pastýřském.

^{23.} s a t a n e, t. j. odpůrce: neboť to jest význam slova satan. Odporovat tomu, aby Kristus podstoupil smrt, kterou přece lidstvo mělo býti vykoupeno. Ovšem, nebyl si vědom toho, co činí. — V ě c i l i d s k é, t. j. takové, jaké mají na zřeteli lidé, kteří beze všeho utrpení chtějí dojiti blaženosti.

Matouš 16, 26—17, 8

však ztratil život svůj pro mne nalezne jej.²⁶ Neboť co prospěje člověku, byť celý svět získal, život (věčný) však ztratil? Aneb jakou dá člověk výměnu za (věčný) život svůj? ²⁷ Syn člověka zajisté přijde ve slávě Otce svého s anděly svými a tehda odplatí jednomu každému podle skutků jeho. ²⁸ Vpravdě pravím vám: Jsou tu někteří mezi přítomnými, kteří neokusí smrti, dokud neužijí Syna člověka přicházejícího v jeho království“.

KAPITOLA 17.

Proměnění Páně, uzdravení náměsíčníka,
v. 1—20.

1 A po šesti dnech Ježíš pojal Petra, Jakuba a Jana, bratra jeho, a vedl je na horu vysokou v soukromí² a proměnil se před nimi. I zastkvěla se tvář jeho jako slunce a roucho jeho stalo se bílé jako sníh. ³ A hle, ukázal se jim Mojžíš a Eliáš rozmlouvající s ním. ⁴ Petr pak promluviv řekl Ježíšovi: „Pane, dobře jest nám zde býti; chceš-li, udělejme tu tři stánky, tobě jeden, Mojžíšovi jeden a Eliášovi jeden“. ⁵ Když ještě mluvil, hle, oblak světlý zastínil je, a hlas z oblaku zazněl řka: „Tento jest Syn můj milý, v němž se mi zalíbilo, toho poslouvejte“. ⁶ A učedníci uslyševše to, padli na svou tvář a báli se velmi. ⁷ I přistoupil Ježíš a dotek se jich pravil: „Vstaňte, nebojte se“. ⁸ Pozdvihše

---

28. t. j. dožijí se té doby, kdy přijdu, abych jako král vykonával nejvyšší moc svou. Miní tu patrně soud nad Jerusalemem (zkázu města), která byla předobrazem soudu posledního.

Matouš 17, 9—20.

pak očí svých, neviděli nikoho, leč Ježíše samotného.

⁹ A když sestupovali s hory, přikázal jim Ježíš řka: „Nepovídejte nikomu o tom vidění, dokud Syn člověka nevstane z mrtvých“.

¹⁰ I otázali se ho učedníci řkouce: „Proč tedy říkají zákoníci, že prve má přijít Eliáš?“ ¹¹ On pak odpověděl: „Eliáš přijde sice a napraví všecko: ¹² ale pravím vám: Eliáš přišel již, ale nepoznali ho, nýbrž učinili mu, co se jim zlíbilo. Tak i Syn člověka bude trpět od nich“.

¹³ Tu porozuměli učeníci, že jim to pravil o Janu Křtiteli.

¹⁴ A když přišli k zástupu, přistoupil k němu člověk jeden a pad před ním na kolena pravil: „Pane, smiluj se nad synem mým, neboť jest náměsíčný a zle se trápí; často totiž padá do ohně a často do vody. ¹⁵ I přivedl jsem jej tvým učedníkům, ale nemohli ho uzdravit“.

¹⁶ Odpověděv Ježíš řekl: „Ó pokolení nevěřící a převrácené, dokavad mám býti s vámi? Dokavad vás mám trpět? Přiveďte mi ho sem“.

¹⁷ I přikázal mu Ježíš, a duch zlý vyšel od něho; i byl uzdraven pacholík od té chvíle. ¹⁸ Tu přistoupili učedníci k Ježíšovi v soukromí a řekli: „Proč nemohli jsme my ho vymítnouti?“ ¹⁹ A on pravil jim: „Pro malou víru svou. Vpravdě zajiště pravím vám: Budete-li mít víru jako zrnko hořčičné, řeknete této hoře: „Přejdi odtud tamto“ a přejde, a nic nebude vám nemožno. ²⁰ Tak-

---

14—20. Syn ten byl hluchoněmý a trápen záchvaty epileptickými (padoucníčními), jež se objevovaly zvláště při ubývání neb přibývání měsíce. Stav ten však nebyl nemocí přirozenou, nýbrž, jak patrně z Mark, 9, 16, 24, způsoben duchem zlým.

Matouš 17, 21—18, 2.

výhle rod však nevymítá se leč modlitbou a postem“.

Pán Ježíš předpovídá po druhé svou smrt, platí daň chrámovou, v. 21—26.

²¹ Když pak dleli v Galilei, řekl jim Ježíš: „Syn člověka bude vydán v ruce lidské, ²² a zabijí ho, ale třetího dne vstane z mrtvých“. I zarmoutili se velmi.

²³ A když přišli do Kafarnaum, přistoupili k Petrovi výběrčí daně chrámové a řekli: „Což mistr váš neplatí daně chrámové?“ ²⁴ I řekl: „Platí“. A když přišel domů, předešel ho Ježíš otázkou: „Co se ti zdá, Šimone? Od koho berou králové pozemští clo neb daň? Od synů svých čili od cizích?“ ²⁵ A on řekl: „Od cizích“. I řekl mu Ježíš: „Synové tedy jsou svobodní. ²⁶ Abychom však jich nepohoršili, jdi k moři a vrhni udici, a tu rybu, která se chytí nejprve, vezmi a otevra ústa její, nalezneš stater; ten vezmi a dej jim za mne i za sebe“.

KAPITOLA 18.

O pokoře, o pohoršení, o bratrském napomenutí a smířlivosti, v. 1—35.

¹ V tu dobu učedníci přistoupili k Ježíšovi a řekli: „Kdo pak jest větší v království nebeském?“ ² A Ježíš zavolav k sobě dítko, po-

---

23. Daň chrámovou (na potřeby chrámové) povinen byl platiti každý israelita od 20. roku věku svého. Obnášel půl siklu či dvě drachmy (asi 150—160 halířů).

26. S t a t e r, peníz, který platil čtyři drachmy (asi 3 K) a stačil tedy na daň pro dvě osoby.

Matouš 18, 3—13.

stavil je uprostřed nich a řekl: ³ „Vpravdě pravím vám: Neobráte-li se a nebudete-li jako děti, nevejdete do království nebeského. ⁴ Kdo se tedy poníží jako dítě toto, ten jest větší v království nebeském. ⁵ A kdo přijme jedno dítě takové pro jméno mé, mě přijímá“.

⁶ „Kdo by však pohoršil jedno z maličkých těchto, kteří ve mne věří, tomu bylo by lépe, aby kámen mlýnský zavěšen byl na hrdlo jeho a on pohroužen byl do hlubokosti mořské“.

⁷ „Běda světu pro pohoršení! Neboť jest nutno, aby přicházela pohoršení, ale běda člověku tomu, skrze něhož pohoršení přichází. ⁸ Pohoršuje-li tě však ruka tvá neb noha tvá, utni ji a vrhni od sebe; lépe jest tobě vejíti do života bezrukému neb kulhavému, než abys, maje obě ruce neb nohy, uvržen byl do ohně věčného. ⁹ A pohoršuje-li tě oko tvé, vylup je a vrhni od sebe; lépe jest tobě jednookému vejíti do života, než abys maje obě oči uvržen byl do pekelného ohně“.

¹⁰ „Hledte, abyste nepohrdali nikým z těchto maličkých: neboť pravím vám, že andělé jejich v nebi stále patří na tvář Otce mého, jenž jest v nebesích. ¹¹ Přišel Syn člověka, aby spasil, co zahynulo. ¹² Co se vám zdá? Kdyby měl někdo sto ovec a zabloudila by jedna z nich, zda nenechá devadesáti devíti na horách a nejde hledati té, která zabloudila? ¹³ A podaří-li se mu

---

7. Aby přicházela pohoršení, jest nutno, ale nikoli nutností naprostou, nýbrž pouze vzhledem ku porušenosti lidské přirozenosti a ke zlobě mnohých lidí. Bůh připouští pohoršení podobně jako i jiné hříchy, poněvadž dav člověku svobodu, nechce mu ji bráti ani tehdy, když jí zneužívá, a poněvadž nechce spravedlivým bráti příležitost osvědčiti a vytržiti ctnost svou a tím i rozmnožiti své zásluby.

Matouš 18, 14--27.

ji nalézt, vpravdě pravím vám, že se raduje nad ní více, než nad devadesáti devíti, které neza-bloudily. ¹⁴ Tak také není vůle Otce vašeho, jenž jest v nebesích, aby zahynul jeden z těchto maličkých“.

¹⁵ „Zhřešil-li pak (proti tobě) bratr tvůj, jdi a pokárej ho mezi sebou a jím samým. Poslechneli tě, získal jsi bratra svého; ¹⁶ pakli neposlechně, přiber si ještě jednoho neb dva, aby ústy dvou neb tří svědků každá věc byla zjištěna. ¹⁷ Nebude-li jich dbáti, pověz církvi; neposlechneli však ani církve, budiž tobě jako pohan a celník. ¹⁸ Vpravdě pravím vám: Cokoli svážete na zemi, bude svázáno i na nebi, a cokoli rozvázete na zemi, bude rozvázáno i na nebi. ¹⁹ Opět pravím vám: Sjednotí-li se dva z vás na zemi o kterékoli věci, za kterou by prosili, stane se jím to od Otce mého, jenž jest v nebesích. ²⁰ Neboť kde jsou dva neb tři shromáždění ve jméno mé, tam jsem já mezi nimi“.

²¹ Tu přistoupil k němu Petr a řekl: „Pane, kolikrát mám odpustiti bratru svému, když zhřeší proti mně? Až do sedmikráte? ²² Dí jemu Ježíš: „Nepravím tobě, až do sedmikráte“, nýbrž až do sedmdesátisedmikrát. ²³ Proto podobno jest království nebeské králi, který chtěl počet klásti se služebníky svými. ²⁴ A když počal počet klásti, přivedl mu jednoho, který mu byl dlužen deset tisíc hřiven. ²⁵ Když pak neměl čím zaplatit, rozkázal jej pán jeho prodati, též manželku jeho i dítky a všecko, co měl a zaplatit. ²⁶ Pad tedy služebník ten před ním, prosil ho řka: „Poshověj mi, a všecko zaplatím tobě“. ²⁷ I slitoval se Pán

---

24. deset tisíc hřiven = asi 40 milionů korun.

Matouš 18, 28—19, 4.

nad služebníkem oním, propustil ho a dluh mu odpustil. ²⁸ Vyšel pak služebník ten, našel jednoho ze svých spoluslužebníků, který mu byl dlužen sto denárů, i uchoпил ho a rdousil ho řka: „Zaplat, co's dlužen“. ²⁹ Pad tedy spoluslužebník jeho před ním, prosil ho řka: „Poshověj mi, a všechno zaplatím tobě“. ³⁰ Ale on nechtěl, nýbrž odešel, dal jej do vězení, až by zaplatil dluh. ³¹ Uzřevše pak spoluslužebníci jeho, co se událo, zarmoutili se velmi a přišedše, pověděli pánu svému všechno, co se stalo. ³² Tu povolal ho pán jeho a řekl jemu: „Služebníku nešlechtný, všechen dluh odpustil jsem tobě, poněvadž jsi mě prosil: ³³ neměl jsi tedy také ty slitovati se nad spoluslužebníkem svým, jako i já slitoval jsem se nad tebou?“ ³⁴ I rozhněval se pán jeho a dal jej mučitelům, dokud by nezaplatil všeho dluhu. ³⁵ Tak i Otec můj nebeský učiní vám, jestli neodpustíte jedenkaždý bratru svému ze srdcí svých“.

KAPITOLA 19.

Nerozlučitelnost stavu manželského, přednost stavu panického, v. 1—12.

¹ Když Ježíš dokončil tyto řeči, odebral se z Galilee a přišel do končin judských Zajordánskem. ² I šli za ním mnozí zástupové, a uzdravil je tam. ³ Tu přistoupili k němu fariseové a pokoušeli ho, řkouce: „Jest dovoleno člověku propustiti manželku svou z příčiny kterékoliv?“ ⁴ On pak odpověděl jim: „Což jste nečetli, že ten, který stvořil člověka, na počátku mužem

---

28. sto denárů = asi 75—80 korun.

Matouš 19, 5—16.

a ženou je učinil a řekl: ⁵ „Proto opustí člověk otce svého i matku svou a přidrží se manželky své a ti dva budou tělem jedním?“ ⁶ Nejsou tedy již dva, nýbrž jedno tělo. Nuže, co Bůh spojil, člověk nerozlučuj“. ⁷ Řekl jemu: „Proč tedy přikázal Mojžíš dáti lístek zápuďný a propustiti?“ ⁸ Dí jim: „Pro tvrdost srdce vašeho dopustil Mojžíš propouštět manželky vaše, ale s počátku nebylo tak. ⁹ Pravím však vám: Kdo propustí manželku svou leč pro smilství a pojme jinou, cizoloží, a kdo pojme propuštěnou, cizoloží“. ¹⁰ Řkou jemu učeníci jeho: „Takový-li jest poměr mezi mužem a ženou, není dobře ženiti se“. ¹¹ On pak řekl jim: „Ne všichni chápají slova toho, nýbrž ti, jimž jest dáno. ¹² Jsouť panicové, kteří se tak narodili z matky, a jsou panicové, kteří učinění jsou jimi od lidí, a jsou panicové, kteří sami oddali se panictví pro království nebeské. Kdo může chápati, chápej“.

Pán Ježíš žehná dítkám a doporučuje dobrovolnou chudobu, v. 13—30.

¹³ Tehdy podali mu dítky, aby na ně vložil ruce a se pomodlil; učeníci však domlouvali jim, ¹⁴ ale Ježíš řekl jim: „Nechte dítek a nebraňte jim přijíti ke mně; neboť takových jest království nebeské“. ¹⁵ A vloživ na ně ruce, odešel odtud.

¹⁶ Tu přistoupil k němu kdosi a řekl: „Mistře dobrý, co dobrého mám činiti, abych obdržel

---

10. Slovy „není dobře ženiti se“ vyslovili apoštolé ovšem nevědomky pravdu, že stav panický jest přednější než manželský; Pán Ježíš schválil proto odpověď jejich, ale připojil, že každý není s to, aby panictví ustavičně zachoval, nýbrž jen ten, kdo má dar zdržlivosti, tedy s milostí Boží.

Matouš 19, 17—28.

život věčný?“ ¹⁷ On pak řekl jemu: „Co se mě ptáš o dobrém? Jediný jest dobrý (Bůh). Chceš-li však vejít do života, zachovávej přikázání“. ¹⁸ Dí jemu: „Která?“ A Ježíš řekl: „Nezabiješ, nezci-zoložíš, nepokradeš, nepromluvíš křivého svě-dectví, ¹⁹ cti otce svého i matku svou a milovati budeš bližního svého jako sebe samého“. ²⁰ Dí jemu mládenec: „To všechno zachovával jsem od svého mládí. Čeho se mi ještě nedostává?“ ²¹ Řekl mu Ježíš: „Chceš-li dokonalý býti, jdi, prodej co máš a dej chudým, a budeš mítí poklad v nebi; a pojď a následuj mne“. ²² Uslyšev mládenec slova ta, odešel smuten, neboť měl mnoho statků. ²³ Ježíš pak řekl učedníkům svým: „Vpravdě pravím vám: Boháč vejde těžko do království nebeského. ²⁴ A opět pravím vám: Snáze jest velbloudu projít uchem jehelním, než boháči vejít do království nebeského“. ²⁵ U-slyševše to učedníci, divili se velmi řkouce: „I kdo tedy může býti spasen?“ ²⁶ Ježíš však po-hleděv na ně, řekl jim: „U lidí jest to nemožné, ale u Boha všechno jest možné“. ²⁷ Tu odpověděl mu Petr: „Hle, my jsme opustili všechno a ná-sledovali jsme tebe; čeho se nám tedy za to dostane?“ ²⁸ Ježíš pak řekl jim: „Vpravdě pravím,

---

23—24. Slovy těmi ovšem nepřavil Pán Ježíš, že by boháči nemohli býti nyní spaseni vůbec, nýbrž použiv běž-ného přísloví o velbloudu tvrdil, že nesnadno přicházejí k spasení ti, kteří v peníze doufají (Mark. 10, 24) či něčemu nezřízenou se jím oddávají, a to proto, že lidé takoví dají se snadno svést, aby jich buď nedovoleným způsobem dobývali neb k věci nepravým zneužívali.

28. Při znovuzrození, t. j. při vzkříšení. Pán Ježíš sli-buje tu apoštolům jakousi zvláštní, a to autoritativní a s mocí spojenou účast na posledním soudě, ač nelze říci určitě, v čem ta účast bude záležeti.

Matouš 19, 29—20, 9.

že vy, kteří jste mne následovali, při znovuzrození, kdy Syn člověka zasedne na slavné stoličce své, sedět budete i vy na dvanácti stolicích, soudíce dvanáct pokolení israelských. ²⁹ A každý, kdo opustí dům neb bratry neb sestry neb otce neb matku neb manželku neb děti neb pole pro jméno mé, stokrát více vezme a život věčný v dědictví dostane. ³⁰ Mnozí pak první budou posledními a poslední prvními“.

KAPITOLA 20.

Podobenství o dělnících na vinici najatých,
v. 1—16.

¹ „Podobno jest totiž království nebeské hospodáři, který vyšel na úsvitě, aby najal dělníky na vinici svou. ² Smluviv pak s dělníky denár na den, poslal je na vinici svou. ³ A vyšed okolo třetí hodiny, uzřel jiné, ani stojí na trhu zahálejíce. ⁴ I řekl jim: „Jděte i vy na vinici mou, a co bude spravedливо, dám vám“. ⁵ A šli. Opět však vyšel o šesté i deváté hodině, a učinil taktéž. ⁶ Ale vyšed o hodině jedenácté, našel jiné, ani stojí. I řekl jim: „Proč tu stojíte, celý den zahálejíce?“ ⁷ Řkou jemu: „Nikdo nás nenajal“. Dí jim: „Jděte i vy na vinici mou“. ⁸ A když byl večer, řekl pán vinice svému správci: „Zavolej dělníky a dej jim mzdu, počna od posledních až do prvních“. ⁹ Přišedše tedy ti, kteří nastoupili o jedenácté hodině, obdrželi každý po

---

2. denár, as 75—80 halířů, byl obyčejnou mzdou denní.

3—16. Hodiny počítají se od východu slunce; jest tedy hodina třetí naše devátá, hodina šestá naše dvanáctá v poledne, hodina 9. a 11. naše 3. a 5. odpoledne.

jednom denáru. ¹⁰ Přišedše pak i první, domnívali se, že obdrží více; dostali však i oni po jednom denáru. ¹¹ A dostavše, reptali proti hospodáři, ¹² řkouce: „Tito poslední pracovali jedinou hodinu, a rovnými učinil jsi je nám, kteří jsme nesli břímě dne i horko“. ¹³ Ale on odpovědév jednomu z nich pravil: „Příteli, nečiním tobě krivdy; zdali nesmluvil jsi se mnou jednoho denáru? ¹⁴ Vezmi, co jest tvoje, a odejdi. Chci však také tomuto poslednímu dát jako i tobě. ¹⁵ Aneb snad nesmím učinit (se svým) co chci? Či oko tvé jest zlé, že já dobrý jsem?“ ¹⁶ Tak budou poslední prvními a první posledními; neboť mnoho jest povolanych, ale málo vyvolených“.

Pán Ježíš předpovídá po třetí své umučení a doporučuje pokoru, v. 17—28.

¹⁷ A když Ježíš se ubíral do Jerusalema, pojal dvanáct učedníků v soukromí a řekl jim na cestě: ¹⁸ „Hle, běřeme se do Jerusalema, a Syn člověka bude vydán velekněžím a zákoníkům, a ti odsoudí ho na smrt ¹⁹ a vydají ho pohanům, aby se mu posmívali, jej bičovali a ukřižovali; ale třetího dne vstane z mrtvých“.

²⁰ Tu přistoupila k němu matka synů Zebedeových se svými syny a klanějíc se mu, prosila ho za něco. ²¹ On pak jí řekl: „Co chceš?“ Dí jemu: „Řekni, aby tito dva synové moji seděli v tvém království jeden na pravici a jeden na levici tvé“. ²² Ale Ježíš odpověděl: „Nevíte, zač prosíte. Můžete pít kalich, který já budu pít?“ Řkou jemu: „Můžeme“. ²³ Dí jim: „Kalich můj sice pít budete, seděti však na pravici neb

Matouš 20, 24—21, 2.

na levici mé není mojí věci dáti (vám), nýbrž těm, jimž připraveno jest od Otce mého“. ²⁴A uslyševše to deset ostatních, rozmrzeli se na ty dva bratry. ²⁵Ale Ježíš zavolav je k sobě řekl: „Víte, že knížata národů panují nad nimi a velmoži provádějí moc svou nad nimi. ²⁶Tak nebud' mezi vámi, nýbrž kdo chce státi se mezi vámi větším, bud' služebníkem vaším, ²⁷a kdo chce mezi vámi býti první, bud' sluhou vaším, ²⁸jako Syn člověka nepřišel, aby se mu sloužilo, nýbrž aby sloužil a dal život svůj na vykoupení za mnohé“.

Slepci u Jericha, v. 29—34.

²⁹A když vycházel z Jericha, šel za ním zástup veliký. ³⁰A hle, dva slepci seděli podle cesty a uslyševše, že Ježíš tudy jde, zvolali: „Pane, smiluj se nad námi! Synu Davidův!“ ³¹Zástup pak domlouval jim, aby mlčeli. Ale oni tím více volali: „Pane, smiluj se nad námi! Synu Davidův!“ ³²I zastavil se Ježíš a zavolav je řekl: „Co chcete, abych vám učinil?“ ³³Řkou jemu: „Pane, ať otevrou se oči naše“. ³⁴I slihtoval se nad nimi Ježíš a dotekl se očí jejich. A hned prohlédli a šli za ním.

KAPITOLA 21.

Kristův vjezd do Jerusalema. Prodavači vyhnání z místností chrámových, v. 1—17.

¹A když se přiblížili k Jerusalemu a přišli k Betfage k hoře Olivetské, tehda Ježíš poslal dva učedníky ²řka jim: „Jděte do vesnice, která

Matouš 21, 3—16.

jest proti vám, a hned naleznete oslici přivázanou a oslátko s ní. Odvažte je a přiveďte ke mně. ³A řekne-li vám kdo co, řcete: „Pán jich potřebuje“, a hned je propustí“. ⁴Toto pak stalo se, aby se naplnilo, co bylo pověděno skrze proroka slovy: ⁵„Povězte dceři sionské: Hle, král tvůj běře se k tobě tichý, sedě na oslici a oslátku jhu podrobené“ ⁶Odešedše pak učedníci a učinivše, jak jim přikázal Ježíš, ⁷přivedli oslici i oslátko a vložili na ně roucha svá; i posadil se na ně. ⁸Přemnohý pak zástup prostřel roucha svá na cestu, a jiní sekali ratolesti se stromův a prostírali na cestu, ⁹zástupové pak, kteří šli v předu i ti, kteří vzadu byli, volali řkouce: „Hosanna, Synu Davidovu! Půžehnaný, jenž se běře ve jménu Páně, hosanna na výsostech!“ ¹⁰A když vjel do Jerusalema, vzrušilo se všechno město řkouc: „Kdo jest tento?“ ¹¹Lid pak pravil: „To jest Ježíš, prorok z Nazareta galilejského“.

¹²I vešel Ježíš do chrámu Božího a vyhnal všecky, kteří prodávali a kupovali ve chrámě, a zpřevracel stoly penězoměncův i stolice těch, kteří prodávali holuby, ¹³a řekl jim: „Psáno jest: „Dům můj domem modlitby slouiti bude, vy však jste jej učinili peleší lotrovskou“. ¹⁴I přistoupili k němu ve chrámě slepí a kulhaví, a uzdravil je. ¹⁵Ale velekněží a zákoníci uzřevše divy, které učinil, a pacholata, ana volají ve chrámě a říkají: „Hosanna, Synu Davidovu“, rozmrzeli se ¹⁶a řekli

---

9. Hosanna (z hebrejského hoši'ána) znamená „zachovej přece“; později užívali slova toho při oslavách podobně, jako my užíváme slova „sláva“.

Matouš 21, 17—27.

jemu: „Slyšíš-li, co tito praví?“ Ježíš pak řekl jim: „Áno. Což jste nikdy nečetli: ‚Z úst nemluvnat a kojenců připravil jsi sobě chválu?‘“ ¹⁷ A nechav je, vyšel ven z města do Betanie a zůstal tam.

Kletba nad fíkovým stromem, v. 13—22.

¹⁸ Ráno pak vrací se do města zlačněl. ¹⁹ A spatřiv strom fíkový podle cesty, šel k němu, nenalezl však na něm ničeho leč toliko listů. I řekl mu: „Nerodiž se z tebe ovoce na věky“. I uschl hned fík ten. ²⁰ A spatřivše to učedníci, podivili se řkouce: „Kterak fík ihned uschl!“ ²¹ Ježíš pak odpověděl jim: „Vpravdě pravím vám: Budete-li mítí víru a nebudete-li pochybovat, učiníte nejen to, co se stalo na fíku, nýbrž i když této hoře řeknete: ‚Zdvihni se a vrhni se do moře‘, stane se; ²² a začkoli budete prositi v modlitbě s věrou, všechno obdržíte“.

Členové velerady táží se po Kristově pravomoci, 21, 23—27.

²³ A když přišel do chrámu, přistoupili k němu, mežitím co učil, velekněží a starší lidu řkouce: „Jakou mocí činíš věci tyto? A kdo dal ti moc tuto?“ ²⁴ Odpověděl Ježíš řekl jim: „Otážu se vás i já na jednu věc; řeknete-li mi ji, i já povím vám, jakou mocí ty věci činím. ²⁵ Křest Janův, odkud byl, s nebe či od lidí?“ Ale oni rozmyšleli, mezi sebou řkouce: ²⁶ „Díme-li ‚S nebe‘, řekne nám: ‚Proč jste mu tedy neuvěřili?‘ Řekneme-li však ‚Od lidí‘, bojíme se lidu; neboť všichni mají Jana za proroka“. ²⁷ Odpověděli

Matouš 21, 28—40.

tedy Ježíšovi: „Nevíme“. I řekl jim také on: „Ani já vám nepovím, jakou mocí to činím“.

Podobenství o dvou synech, v. 28—32.

²⁸„Než, co se vám zdá? Člověk jeden měl dva syny, a přistoupiv k prvnímu, řekl jemu: ‚Synu, jdi dnes, pracuj na vinici mé‘. ²⁹On však odpověděl: ‚Nechci‘. Ale potom byv hnut lítostí šel. ³⁰Přistoupiv pak ke druhému, mluvil k němu taktéž. A on odpověděl: ‚Půjdu, pane‘, a nešel. ³¹Který z těch dvou vykonal vůli otcovu?“ Řkou jemu: „První“. I řekl jim Ježíš: „Vpravdě pravím vám, že celníci a nevěstky předejdou vás do království Božího. ³²Neboť Jan učil vás cestě spravedlnosti, a neuvěřili jste mu, celníci však a nevěstky uvěřili mu; vy pak uzřevše to, ani nekáli jste se potom, abyste mu uvěřili“.

Podobenství o vinařích, v. 33—46.

³³„Jiné podobenství poslyšte: Byl jeden hospodář, který štípil vinici a ohradil ji plotem, vykopal v ní lis, postavil věž a pronajal ji vinařům; a odcestoval. ³⁴Když pak přiblížil se čas plodů, poslal služebníky své k vinařům, aby přijali užitky její. ³⁵Ale vinaři javše služebníky jeho, jednoho zmrskali, jiného zabili, jiného ukamenovali. ³⁶Opět poslal služebníků jiných více než prve, a učinili jim taktéž. ³⁷Naposledy poslal k nim syna svého řka: ‚Zastydí se před synem mým.‘ ³⁸Ale vinaři, uzřevše syna, řekli mezi sebou: ‚To jest dědic; pojďme, zabijme ho a budeme míti jeho dědictví.‘ ³⁹I chopili se ho, vyvrhli jej ven z vinice a zabili. ⁴⁰Když tedy přijde pán vinice, co učiní oněm vinařům?“

Matouš 21, 41—22, 9.

⁴¹ Řkou jemu: „Zlé zle zahubí a vinici svou pronajme jiným vinařům, kteří by mu vydávali užitek časem svým“. ⁴² Tu řekl jim Ježíš: „Nikdy jste nečetli v Písmech: ‚Kámen, který zavrhlí stavitelé, ten stal se kamenem úhelným. Od Pána stalo se to, a jest to podivné v očích našich‘? ⁴³ Proto pravím vám: Bude odňato od vás království Boží a dáno (bude) lidu, který bude přinášeti plody jeho. ⁴⁴ A kdo padne na ten kámen, rozrazí se; na koho však on padne, toho rozdrtí“. ⁴⁵ A uslyševše velekněží a fariseové podobenství jeho, porozuměli že mluví o nich; ⁴⁶ i hledali ho uchopiti, ale báli se zástupů, neboť měli ho za proroka.

KAPITOLA 22.

Podobenství o královské svatbě, v. 1—14.

¹ A tu Ježíš ujav se slova, mluvil k nim opět v podobenstvích řka: ² „Podobno jest království nebeské králi, kterýž učinil svatbu synu svému. ³ I poslal služebníky své, aby povolali pozvané na svatbu; ale nechtěli přijíti. ⁴ Opět poslal jiné služebníky řka: ‚Povězte pozvaným: Hle, oběd svůj připravil jsem; volové moji a dobytek krmný pobiti jsou a všecko jest připraveno; pojdte na svatbu‘. ⁵ Ale oni nedbali a odešli, jeden na pole své, jiný po zaměstnání svém. ⁶ Ostatní pak zjímavše služebníky jeho, potupili je a zabili. ⁷ I rozhněval se král a poslav vojska svá, zahubil ony vrahy a město jejich zapálil. ⁸ Potom řekl služebníkům svým: ‚Svatba jest sice připravena, ale ti, kteří byli pozváni, nebyli hodni. ⁹ Jděte tedy na rozcestí,

Matouš 22, 10—25.

a kohokoli naleznete, pozvete na svatbu'.¹⁰ I vyšli služebníci jeho na cesty a shromáždili všecky, které našli, zlé i dobré, a naplnila se svatební síň hodovníky. ¹¹ Vešel pak král, aby se podíval na hodovníky, spatřil tam člověka neoděného rouchem svatebním. ¹² I řekl jemu: „Příteli, kterak jsi sem vešel, nemaje roucha svatebního?“ On pak mlčel. ¹³ Tu řekl král přísluhovačům: „Svažte ruce i nohy jeho a uvrzte jej do temnosti vnější; tam bude pláč a skřípění zubů; ¹⁴ neboť mnoho jest povolaných, ale málo vyvolených“.

Pán Ježíš odpovídá k úskočným otázkám svých nepřátel, v. 15—40.

¹⁵ Tehdy fariseové odešedše radili se, kterak by jej polapili v řeči. ¹⁶ I poslali k němu učedníky své s herodiány, kteří pravili: „Mistře, víme, že pravdomluvný jsi a cestě Boží v pravdě učíš a nedbáš na nikoho, neboť nepatříš na osobu lidskou. ¹⁷ Pověz nám tedy, co se tobě zdá: Jest dovoleno dávatí daň císaři, či nikoli?“ ¹⁸ Ale Ježíš poznav zlobu jejich řekl: „Proč mě pokoušíte, pokrytci? ¹⁹ Ukažte mi peníz daně“. I podali mu denár. ²⁰ A Ježíš řekl jim: „Čí jest tento obraz i nápis?“ ²¹ Řkou jemu: „Císařův“. Tu řekl jim: „Dávejte tedy, co jest císařovo, císaři, a co jest Božího, Bohu“. ²² A uslyševše to, podivili se a nechavše ho odešli.

²³ V ten den přistoupili k němu saduceové, kteří tvrdí, že není zmrtvýchvstání, a otázali se ho: ²⁴ „Mistře, Mojžíš řekl: „Zemře-li někdo bez dítek, ať bratr jeho vezme si manželku jeho a vzbudí potomstvo svému bratru“. ²⁵ Bylo

pak u nás sedm bratrů; a první oženiv se zemřel a nemaje potomstva zanechal bratru svému manželku svou. ²⁶ Podobně i druhý a třetí až do sedmého. ²⁷ Nejposléze pak ze všech zemřela i žena. ²⁸ Čí tedy z těch sedmi bude žena ta při vzkříšení? Neboť měli ji všichni“. ²⁹ Odpověděv Ježíš řekl jim: „Mýlíte se neznajíce Písem ani moci Boží. ³⁰ Neboť při vzkříšení nebudou se ani ženiti ani vdávati, nýbrž budou jako andělé Boží v nebi. ³¹ O vzkříšení pak z mrtvých zdali jste nečetli, co bylo vám řečeno od Boha slovy: ³² „Já jsem Bůh Abrahamův a Bůh Isákův a Bůh Jakubův?‘ Není Bůh (Bohem) mrtvých, nýbrž živých“. ³³ A uslyševše to zástupové divili se a žasli nad učením jeho.

³⁴ Ale fariseové uslyševše, že přivedl k mlčení saduceje, sešli se vespolek. ³⁵ I otázel se ho jeden z nich, zákoník, pokoušeje ho: ³⁶ „Mistře, které přikazání v zákoně jest veliké?“ ³⁷ Ježíš pak řekl jemu: „Milovati budeš Pana Boha svého z celého srdce svého a z celé duše své a z celé mysli své. ³⁸ To jest největší a první přikázání. ³⁹ Druhé pak jest podobné jemu: Milovati budeš bližního svého jako sebe samého. ⁴⁰ Na těch dvou přikázáních záleží celý zákon i proroci“.

Co soudí fariseové o Vykupiteli, v. 41—46.

⁴¹ Když pak fariseové byli pohromadě, otázel se jich Ježíš řka: ⁴² „Co se vám zdá o Kristu? Cí jest syn?“ Řkou jemu: „Davidův“. ⁴³ I řekl jim: „Kterak tedy David nazývá jej v Duchu Pánem pravě: ⁴⁴ „Řekl Pán Pánu mému:

Matouš 22, 45—23, 9.

Sed' na pravici mé, dokavad nepoložím nepřátel tvých za podnoží nohou tvých? ⁴⁵ Nazývá-li ho tedy David Pánem svým, kterak jest synem jeho? ⁴⁶ A nikdo nemohl mu odpověděti ani slova, aniž kdo již osmělil se od toho dne otázati se ho.

KAPITOLA 23.

Pán Ježíš odhaluje a kárá ostře převrácenost zákoníků i fariseův, v. 1—29.

¹ Tehda mluvil Ježíš k zástupům a učedníkům svým řka: ² „Na stoliči Mojžíšovu zasedli zákoníci a fariseové. ³ Všecko tedy, co vám řeknou, zachovávejte a čiňte, ale podle skutků jejich nečiňte; neboť mluví, ale nečiní. ⁴ Navazují totiž břemena těžká a nesnesitelná a vkládají je na ramena lidská, sami však ani prstem svým nechtějí hnouti jimi. ⁵ A všecky skutky své činí, aby je lidé viděli: roztahují modlitební řeménky své a prodlužují třepení; ⁶ rádi sedí na prvních místech při hostinách a v prvních stolicích v synagogách, ⁷ a libují si, když lidé pozdravují je na trhu a když nazývají je rabbí (t. j. mistr). ⁸ Vy však nedávejte se nazývati rabbí; neboť jeden jest mistr váš, vy pak všichni jste bratři. ⁹ A otcem ne-

---

5. Modlitební řeménky (thefillin) byly a jsou proužky pergamenové, popsané čtyřmi místy Pisma sv. (2. Mojž. 13, 1—10; 13, 11—16; 5. Mojž. 6, 4—9; 11, 13—21) a vložene do krychlových pouzder, které si zvláště při ranní modlitbě přivazovali na čelo a na levé ramě naproti srdci na význam, že dbají zákona a mysl i srdce obracejí k Bohu. Třepení či třapce z vlněných nití nosili židé na základě 4. Mojž. 15, 38 a 5. Mojž. 22, 12 na 4 rozích svého pláště

Matouš 23, 10—23.

nazývejte sobě nikoho na světě, neboť jeden jest Otec váš, jenž jest v nebesích. ¹⁰ Ani ne-nazývejte se vůdci, neboť jeden jest vůdce váš, Kristus. ¹¹ Kdo z vás jest největší, buď služebníkem vaším. ¹² Kdo však se povýší, bude ponížen, a kdo se poníží, bude povýšen“.

¹³ „Běda vám, zákoníci a fariseové, pokrytci, že zavíráte království nebeské před lidmi; neboť sami nevcházíte do něho, a těm kteří chtějí vejíti, nedopouštíte, aby vešli. ¹⁴ Běda vám, zákoníci a fariseové, pokrytci, že ztravujete domy vdov, konajíce dlouhé modlitby; proto dostane se vám soudu těžšího. ¹⁵ Běda vám, zákoníci a fariseové, pokrytci, že obcházíte moře i zemi, abyste získali jediného proselytu, a když se jím stane, činíte jej dvakrát hodnějším pekla než jste sami. ¹⁶ Běda vám, vůdcové slepí, kteří říkáte: ‚Kdo přísáhne skrze chrám, nic to není, kdo však přísáhne skrze zlato chrámové, jest povinen‘. ¹⁷ Pošetilci a slepci; neboť co jest větší, zlaťo či-li chrám, který posvěcuje zlato? ¹⁸ ‚A kdo přísáhne skrze oltář, nic to není; kdo však přísáhne skrze dar, který jest na něm, jest povinen‘. ¹⁹ Pošetilci a slepci, i co jest větší: dar, či oltář, který posvěcuje dar? ²⁰ Kdo tedy přísahá skrze oltář, přísahá skrze něj i skrze všecko to, co jest na něm, ²¹ a kdo přísahá skrze chrám, přísahá skrze něj i skrze toho, který přebývá v něm. ²² A kdo přísahá skrze nebe, přísahá skrze trůn Boží i skrze toho, který sedí na něm. ²³ Běda vám, zákoníci a fariseové, pokrytci, kteří desátky dáváte z máty, a kopru a kmínu, a opustili jste to, co jest důležitější v zákoně: soud a milosrdenství a věrnost. Toto měli jste činiti

Matouš 23, 24—37.

a onoho neopouštěti. ²⁴ Vůdcové slepí, kteří cedíte komára, velblouda však polykáte. ²⁵ Běda vám, zákoníci a fariseové, pokrytci, neboť čistíte číši a mísu po vrchu, uvnitř však jsou plny loupeže a nečistoty. ²⁶ Fariseji slepý, vyčist' prve vnitřek číše a mísy, aby byl čist i povrch jejich. ²⁷ Běda vám zákoníci a fariseové, pokrytci, neboť podobáte se hrobům obíleným, které zevně se jeví (lidem) úhlednými, uvnitř však jsou plny kostí umrlčích a všelike nečistoty. ²⁸ Tak i vy zevně zdáte se lidem spravedlivými, uvnitř však jste plni pokrytství a nepravosti. ²⁹ Běda vám, fariseové a zákoníci, pokrytci, kteří vzděláváte hroby proroků a ozdobujete pomníky spravedlivých ³⁰ a říkáte: „Kdybychom byli žili za dnů našich otců, nebyli bychom stali se účastníky jejich v krvi proroků“, ³¹ a tak svědčíte proti sobě samým, že jste syny těch, kteří zabili proroky. ³² I vy naplníte míru otců svých. ³³ Hadové, plémě zmijí, kterak utečete před soudem pekelným? ³⁴ Proto já posílám k vám proroky a moudré a učitele, a z těch některé zabijete a ukřižujete a některé z nich budete bičovati ve svých synagogách a pronásledovati z města do města, ³⁵ aby přišla na vás veškerá krev spravedlivá, která byla vylita na zemi od krve spravedliveho Abela až do krve Zachariáše, syna Barachiášova, kterého jste zabili mezi chrámem a oltářem. ³⁶ Vpravdě pravím vám: Přijdou všechny věci tyto na pokolení toto“.

³⁷ „Jerusaleme, Jerusaleme, který zabíjíš proroky a kamenuješ ty, kteří jsou poslání k tobě; kolikrát chtěl jsem shromážditi dítky tvé, jako slepice shromažďuje pod křídla ku-

Matouš 23, 38—24, 12.

řátka svá, a nechtěl jsi? ³⁸ Hle, zanechá se vám dům váš pustý; ³⁹ neboť pravím vám: neuzříte mě od této chvíle, dokavad neřeknete: „Požehnaný, jenž se bere ve jménu Páně“.

KAPITOLA 24.

Pán Ježíš předpovídá zkázu Jerusalema a konec světa, v. 1—35.

¹ A vyšed Ježíš z chrámu, bral se odtud. I přistoupili k němu učedníci jeho, aby mu ukázali stavby chrámové. ² On pak odpovídá a řekl jim: „Vidíte toto všecko? Vpravdě pravím vám, nezůstane tu kámen na kameni, který by nebyl rozbořen“. ³ A když se posadil na hoře Olivetské, přistoupili k němu učedníci v soukromí a řekli: „Pověz nám, kdy budou tyto věci a které bude znamení tvého příchodu a konce světa?“ ⁴ I odpověděl Ježíš a řekl jim:

„Hleďte, ať vás nikdo nesvede; ⁵ neboť mnozí přijdou ve jménu mém a řeknou: „Já jsem Kristus“ a svedou mnohé. ⁶ Budete slyšeti boje a pověsti o bojích. Hleďte, ať se nepolekáte; neboť to musí nastati, ale ještě není konec. ⁷ Neboť povstane národ proti národu a království proti království, a bude mor a hlad a zemětřesení po místech. ⁸ Ale toto všecko jest jen počátkem bolesti. ⁹ Tehdáž vydají vás v soužení a budou vás zabíjeti, a budete v nenávisti u všech národů pro jméno mé. ¹⁰ A tu mnozí se pohorší a se zradí vespolek a jedni druhých budou nenáviděti. ¹¹ A povstane mnoho proroků nepravých a svedou mnohé. ¹² A poněvadž se rozmnoží nepravost, ustyodne láska mnohých;

Matouš 24, 13—27.

¹³ ale kdo setrvává až do konce, ten spasen bude.

¹⁴ A bude hlásáno toto evangelium o království po celém okrsku zemském na svědectví všem národům; a tehda přijde konec“.

¹⁵ „Když tedy uzříte ohavnost zpuštění, kteráž jest předpověděna od proroka Daniele, ana stojí na místě svatém, — kdo to čte, rozumějš — ¹⁶ tehda, kdo jsou v Judsku, utecte na hory, ¹⁷ a kdo jest na střeše, nesestupuj, aby vzal něco z domu svého, ¹⁸ a kdo na poli, nevracej se, aby vzal roucho své. ¹⁹ Běda pak těhotným a kojícím v oněch dnech. ²⁰ Modlete se však, aby útěk váš nenastal v zimě neb v sobotu; ²¹ neboť tehdy bude soužení veliké, jakého nebylo od počátku světa až dosavad, aniž kdy bude. ²² A kdyby nebyli ukrácení dnové ti, nebyl by zachován nižádný člověk; ale pro vyvolené budou ukrácení dnové ti“.

²³ „Tehdy řekne-li vám kdo: ‚Hle, tuto jest Kristus anebo tamo‘, nevěřte; ²⁴ neboť povstanou nepraví Kristové a nepraví proroci, a budou činiti velké zázraky a divy, takže by se uvedli v blud, kdyby možno bylo, i vyvolení. ²⁵ Hle, předpověděl jsem to vám. ²⁶ Řeknou-li vám tedy: ‚Hle na poušti jest‘, nevycházejte; ‚Hle v pokojích jest‘, nevěřte. ²⁷ Neboť jako blesk vychází od východu a ukazuje se až na západ, tak

---

20. V zimě totiž nemohli by utíkat pro neschůdnost cest, v sobotu pak byli by zdržováni úzkostlivostí svědomí; neboť židé nesměli konati v sobotu cesty delší než 2000 kroků, první křesťané pak, kteří byli obráceni ze židovství, zachovávali po delší dobu většinou také předpisy židovské o svěcení soboty.

22. t. j. kdyby nebyli ukrácení co do počtu dnové ti strastní, nebyl by zachován žádný člověk na živu neb při pravé víře.

26. v pokojích nebo komnatách, komorách.

Matouš 24, 28—43.

bude (i) příchod Syna člověka. ²⁸ Kdekoli bude tělo, tam shromáždí se i orlové. ²⁹ A hned po soužení těch dnů slunce se zatmí a měsíc nedá světla svého a hvězdy budou padat s nebe a moci nebeské budou se pohybovati. ³⁰ A tu ukáže se znamení Syna člověka na nebi; i budou kvíleti tehdy všechna pokolení země a uvidí Syna člověka přicházeti v oblacích nebeských s mocí a slávou velikou. ³¹ A pošle anděly své s mohutným hlasem trouby; i shromáždí vyvolené jeho ode čtyř větrů, od končin nebes až do končin jejich“.

³² „Od stromu fíkového pak naučte se podobnosti. Když ratolest jeho již omládne a list vyrazí, víte, že blízko jest léto; ³³ tak i vy, když uvidíte všechny věci tyto, vězte, že blízko jest přede dveřmi. ³⁴ Vpravdě pravím vám: nepomine pokolení toto, až toto všechno se stane. ³⁵ Nebe a země pominou, ale slova má nepominou“.

Pán Ježíš vyzývá ku bdělosti, v. 36—51.

³⁶ „O tom dni však a hodině neví nikdo, ani andělé nebesí, leč Otec sám. ³⁷ Ale jako bylo za dnů Noemových, tak bude i při příchodě Syna člověka. ³⁸ Jako totiž za oněch dnů před potopou jedli a pili, ženili a vdávali se až do dne, ve kterém Noe vešel do korábu, ³⁹ a nezvěděli, až přišla potopa a zachvátila všechny, tak bude i při příchodě Syna člověka. ⁴⁰ Budou tehdy dva na poli: jeden bude vzat a jeden zanechán. ⁴¹ Dvě budou mlít ve mlýně: jedna bude vzata a druhá zanechána. ⁴² Bděte tedy, neboť nevíte, v kterou hodinu Pán váš přijde. ⁴³ To pak vězte: Kdyby hospodář věděl,

Matouš 24, 44—25, 9.

v kterou hodinu přijde zloděj, bděl by a nechal by podkopati domu svého. ⁴⁴ Protož i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kterou nevíte. ⁴⁵ Kdo asi jest ten služebník věrný a opatrný, jehož ustanovil pán jeho nad čeledí svou, aby jim dával pokrmy včas? ⁴⁶ Blahoslavený jest služebník ten, jehož pán jeho přijda nalezne, že tak činí. ⁴⁷ Vpravdě pravím vám, že ustanoví jej nade vším statkem svým. ⁴⁸ Řekne-li však zlý služebník ve svém srdci: „Pán můj otálí přijíti“ ⁴⁹ a počne-li biti spoluslužebníky své a bude-li jísti a píti s opilci, ⁵⁰ přijde pán služebníka toho v den, v který se nenaděje, a v hodinu, kterou neví, ⁵¹ a rozpoltí ho a ustanoví díl jeho s pokrytci; tam bude pláč a skřípění zubů“.

KAPITOLA 25.

Podobenství o desíti pannách, v. 1—12.

¹ „Tehdy podobno bude království nebeské desíti pannám, které vzavše lampy své, vyšly naproti ženichovi a nevěstě. ² Pět z nich bylo pošetilých a pět opatrných; ³ neboť pošetilé vzavše lampy své nevzaly s sebou oleje, ⁴ opatrné však vzaly spolu s lampami také olej ve svých nádobách. ⁵ Když pak ženich prodléval, zdřímly všechny a usnuly. ⁶ O půlnoci však nastal křik: „Hle ženich přichází; vyjděte mu naproti.“ ⁷ Tu vstaly všechny panny ty a upravily lampy své. ⁸ Pošetilé pak řekly opatrným: „Dejte nám z oleje svého, neboť naše lampy hasnou.“ ⁹ Opatrné odpověděly řkouce: „(Nikoli;) nedostalo by se nám i vám; jděte raději ku proda-

Matouš 25, 10—24.

vačům a kupte sobě'. ¹⁰ Když pak šly nakoupit, přišel ženich, a ty, které byly pohotově, vešly s ním na svatbu; i zavřeny jsou dveře. ¹¹ Později přišly také ostatní panny řkouce: „Pane, Pane, otevři nám“. ¹² Ale on odpověděl: „Vpravdě, pravím vám, neznám vás“.

Podobenství o hřivnách, v. 13—30.

¹³ „Bděte tedy, neboť nevíte dne ani hodiny. ¹⁴ Neboť jako člověk jeden odcházeje z domova povolal k sobě služebníky své a odevzdal jim statek svůj. ¹⁵ I dal jednomu pět hřiven, druhému dvě a jinému jednu, každému dle schopnosti jeho, a odcestoval. Hned (pak) ¹⁶ odešel ten, jenž obdržel pět hřiven, těžil jimi a vytěžil jiných pět hřiven. ¹⁷ Tak i ten, jenž obdržel dvě, vyzískal dvě jiné. ¹⁸ Ten však, který dostal jednu, odešel, vykopal v zemi (jamku) a skryl peníze pána svého. ¹⁹ Po dlouhém čase pak přišel pán oněch služebníkův a skládal účet s nimi. ²⁰ I přistoupil ten, jenž obdržel pět hřiven, podal jiných pět hřiven, řka: „Pane, pět hřiven odevzdal jsi mi, hle, jiných pět jsem vyzískal“. ²¹ Řekl mu pán jeho: „Dobře, služebníku dobrý a věrný; že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem ustanovím tebe, vejdi v radost pána svého“. ²² Přistoupiv pak i ten, kterýž obdržel dvě hřivny, řekl: „Pane, dvě hřivny odevzdal jsi mi, hle, jiné dvě jsem vyzískal“. ²³ Řekl mu pán jeho: „Dobře, služebníku dobrý a věrný, že jsi nad málem byl věrný, nad mnohem ustanovím tebe; vejdi v radost pána svého. ²⁴ Přistoupil pak také ten, kterýž obdr-

---

¹⁵. Rozumí se tu hřivna attická, která obnášela as 4500 K.

Matouš 25, 25—38.

žel hřivnu jednu a řekl: „Pane, poznal jsem, že jsi člověk tvrdý, který žneš, kde jsi nezasil, a sbíráš, kde jsi nerozsypal.“²⁵ I bál jsem se, a odešed skryl jsem hřivnu tvou v zemi; hle, tu máš, co tvého jest.“²⁶ A pán odpověděv řekl jemu: „Služebníku nešlechetný a lenivý, věděl jsi, že žnu, kde jsem nezasil, a sbírám, kde jsem nerozsypal?“²⁷ Měl jsi tedy dáti peníze moje penězoměncům, a já přišed, byl bych vzal s úrokem, co moje jest.“²⁸ Vezměte tedy od něho hřivnu a dejte tomu, který má deset hřiven.“²⁹ Neboť každému, kdo má, bude dáno, a bude míti hojně, tomu však, kdo nemá, bude odňato i to, co má.“³⁰ A služebníka neužitečného uvrzte do tmy vnější; tam bude pláč a skřípění zubů“.

O posledním soudě, v. 31—46.

³¹ „Když pak přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, tu posadí se na slavný trůn svůj“³² a shromáždění budou před ním všichni národové. I rozdělí je od sebe, jako pastýř odděluje ovce od kozlů,³³ a postaví ovce po své pravici, kozly pak po levici.“³⁴ Tehdy král řekne těm, kteří budou na pravici jeho: „Pojďte požehnaní Otce mého, vládněte královstvím připraveným vám od ustanovení světa;“³⁵ neboť lačněl jsem, a dali jste mi jísti, žíznil jsem, a dali jste mi píti; hostem jsem byl, a přijali jste mě;“³⁶ nah jsem byl a přioděli jste mě; nemocen jsem byl, a navštívili jste mě; v žaláři jsem byl, a přišli jste ke mně.“³⁷ Tu odpovědí jemu spravedliví: „Pane, kdy jsme tě viděli lačného a nakrmili jsme tě, aneb žíznivého a napojili jsme tě?“³⁸ Kdy viděli jsme tě

Matouš 25, 39–26, 5.

jako hosta a přijali jsme tě, aneb nahého a přioděli jsme tě? ³⁹ A kdy viděli jsme tě nemocného neb v žaláři a přišli jsme k tobě? ⁴⁰ A král odpovídaje řekne jim: „Vpravdě pravím vám: Pokud jste to učinili jednomu z nejmenších těchto bratří mých, mně jste učinili.“ ⁴¹ Potom řekne i těm, kteří budou na levici: „Odejděte ode mne, zlořečení, do ohně věčného, který jest připraven ďáblu a andělům jeho.“ ⁴² Neboť lačněl jsem a nedali jste mi jísti, žíznil jsem a nedali jste mi píti, ⁴³ hostem jsem byl a nepřijali jste mne, nah jsem byl a nepřioděli jste mne, nemocen a v žaláři jsem byl a nenavštívili jste mne.“ ⁴⁴ Tu odpovědí také oni jemu: „Pane, kdy jsme tě viděli lačného neb žíznivého neb jako hosta neb nahého neb nemocného neb v žaláři, a neposloužili jsme tobě?“ ⁴⁵ Tehdy odpoví jim: „Vpravdě pravím vám: pokud jste to neučinili jednomu z nejmenších těchto, ani mně jste neučinili.“ ⁴⁶ I půjdou tito do trápení věčného, spravedliví pak do života věčného“.

KAPITOLA 26.

Pán Ježíš předpovídá znova svou smrt. Velerada radí se o jeho záhubě, v. 1–5.

¹ Když dokonat Ježíš všecky ty řeči, pravil učedníkům svým: ² „Víte, že po dvou dnech budou velikonoce, a Syn člověka bude vydán, aby byl ukřižován“.

³ Tehdy shromáždili se velekněží a starší lidu v domě velekněze jménem Kaifáše, ⁴ a uradili se, aby Ježíše lstivě jali a zabili; ⁵ ale pravili: „Ne o slavnosti, aby snad nenastala bouře v lidu“.

Matouš 26, 6–21.

Pán Ježíš drahou mastí pomazán. Jidáš nabízí se, že ho zradí, v. 6–16.

⁶ Když pak Ježíš byl v Betanii v domě Šimona malomocného, ⁷ přistoupila k němu žena s alabastrovou nádobou masti drahé a vylila ji na hlavu jeho, když byl za stolem. ⁸ Vidouce to učedníci, rozmrzeli se a řekli: „K čemu ztráta tato? ⁹ Vždyť se to mohlo draze prodati a dáti chudým“. ¹⁰ Věda pak to Ježíš řekl jim: „Proč té ženě činíte obtíže? Dobrý skutek zajisté vykonala nade mnou. ¹¹ Vždyť chudé máte vždycky s sebou, mne však vždycky nemáte; ¹² neboť vylivši mast tu na mé tělo, učinila to k mému pohřbu. ¹³ Vpravdě pravím vám: kdekoli bude hlásáno evangelium toto po celém světě, tam bude se vypravovati na památku její také to, co učinila ona“.

¹⁴ Tehdy jeden ze dvanácti, jménem Jidáš iškariotský, odešel k velekněžím řekl: ¹⁵ „Co mi chcete dáti, a já vám ho zradím?“ I ustanovili mu dáti třicet stříbrných. ¹⁶ A od té chvíle hledal času příhodného, aby ho zradil.

Poslední večeře, v. 17–30.

¹⁷ Prvního pak dne přesnic učedníci přistoupili k Ježíšovi a řekli: „Kde chceš, ať připravíme tobě, abys jedl beránka?“ ¹⁸ A on řekl: „Jděte do města k jistému člověku a rcete jemu: „Mistr praví: Čas můj jest blízko; u tebe budu jísti beránka s učedníky svými“. ¹⁹ I učinili učedníci tak, jak jim Ježíš nařídil, a připravili beránka.

²⁰ Když pak byl večer, zaujal místo u stolu se dvanácti učedníky svými. ²¹ A když jedli řekl: „Vpravdě pravím vám: jeden z vás mne zradí“.

Matouš 26, 22—35.

²² I zarmoutivše se velmi, počali jeden každý říkati jemu: „Zdali já jsem to, Pane?“ ²³ On pak odpověděl: „Kdo se mnou omáčí ruku v mise, ten mne zradí. ²⁴ Syn člověka sice jde, jak psáno jest o něm, ale běda člověku tomu, skrze něhož Syn člověka bude zrazen; lépe by mu bylo, kdyby se byl nenarodil člověk ten“. ²⁵ I promluvil Jidáš, jenž ho zradil, a řekl: „Zdali já jsem to, mistře?“ Dí mu Ježíš: „Tak jest, jak jsi řekl“.

²⁶ Když pak večereli, Ježíš vzal chléb a požehnav rozlámal jej a dav učedníkům svým řekl: „Vezměte a jezte: toto jest tělo mé“. ²⁷ A vzav kalich, poděkoval a dal jim řka: „Pijte z toho všichni, ²⁸ neboť toto jest krev má Nového zákona, která se vylévá za mnohé na odpuštění hříchů. ²⁹ Ale pravím vám: Od této chvíle nebudu píti z tohoto plodu vinného kmene až do onoho dne, kdy jej budu píti s vámi nový v království Otce mého“. ³⁰ A chválu vzdavše vyšli na horu Olivetskou.

Pán Ježíš předpovídá útěk apoštolův a pád Petřův, v. 31—35.

³¹ Tehdy řekl jim Ježíš: „Vy všichni pohoršíte se nade mnou této noci; neboť psáno jest: „Bíti budu pastýře a rozprchnou se o v c e s t á d a“. ³² Ale když vstanu z mrtvých, předejdu vás do Galilee“. ³³ Odpovídaje pak Petr řekl jemu: „Byť se všichni pohoršili nad tebou, já se nikdy nepohorším“. ³⁴ Řekl mu Ježíš: „Vpravdě pravím tobě: této noci, prve než kohout zazpívá, třikrát mě zapřeš“. ³⁵ Dí jemu Petr: „Bych měl umříti s tebou, nezapru tebe“. Podobně pravili též všichni učedníci.

Matouš 26, 36—47

Pán Ježíš v zahradě Getsemanské, v. 36—46.

³⁶ Tehdy Ježíš přišel s nimi do dvorce, který slove Getsemany, a řekl učedníkům svým: „Posedzte tuto, až odejda tamto se pomodlím“. ³⁷ A pojav Petra a dva syny Zebedeovy, počal se rmoutiti a teskliv býti. ³⁸ Tu řekl jim: „Smutná jest duše má až k smrti! zůstaňte zde, a bděte se mnou“. ³⁹ A popošed maličko padl na svou tvář a modlil se řka: „Otče můj, je-li možno, ať odejde kalich tento ode mne; ale ne jak já chci, nýbrž jak ty“. ⁴⁰ I přišel k učedníkům svým a našel je, ani spí; i řekl Petrovi: „Tak-li jste nemohli jedné hodiny bdíti se mnou? ⁴¹ Bděte a modlete se, abyste nevešli v pokušení; duch zajisté hotov jest, ale tělo slabo“. ⁴² Opět po druhé odešel a modlil se řka: „Otče můj, nemůže-li kalich tento minouti mne, leč bych jej pil, staň se vůle tvá“. ⁴³ A přišed opět, našel je, ani spí, neboť oči jejich byly obtíženy. ⁴⁴ I nechal jich a odešed opět modlil se po třetí, táž slova říkáje. ⁴⁵ Nato přišel k učedníkům svým a řekl jim: „Spěte již a odpočívejte; hle, přiblížila se hodina, a Syn člověka bude vydán v ruce hříšníků. ⁴⁶ Vstaňte, pojďme! Hle přiblížil se ten, který mě zradí“.

Pán Ježíš jat a odveden, v. 47—55.

⁴⁷ A když ještě mluvil, hle Jidáš, jeden ze dvanácti, přišel a s ním zástup veliký s meči

---

39. Kalichem rozumí utrpení své. Prosí aby možno-li, utrpení toho nemusil trpěti, ne že by byl božského úradku o vykoupení lidstva neznal aneb trpěti se zdráhal, nýbrž že jako člověk chtěl vyjádřiti nesmírný svůj zármutek a dáti důkaz, že jako člověk přistupen jest všem čistým dojmům lidským.

Matouš 26, 48—58.

a kyji (posláni byvše) od velekněží a starších lidu. ⁴⁸ Ten pak, který jej zrazoval, dal jim znamení řka: „Kterého políbím, ten jest to, chopte se ho“. ⁴⁹ A hned přistoupiv k Ježíšovi, řekl: „Zdráv buď, mistře!“ A zulíbal jej. ⁵⁰ I řekl mu Ježíš: „Příteli, nač jsi přišel?“ Tu přistoupivše vztáhli ruce na Ježíše a jali ho. ⁵¹ A hle jeden z těch, kteří byli s Ježíšem, vztáhl ruku, vytasil meč svůj a udeřiv služebníka veleknězova, uťal mu ucho. ⁵² Tu řekl mu Ježíš: „Vtas svůj meč na jeho místo; neboť všichni, kteří berou meč, od meče zahynou. ⁵³ Či myslíš, že nemohu prositi Otce svého, a dá mi nyní více než dvanáct plukův andělů? ⁵⁴ Kterak tedy naplní se Písma, že musí se tak státi?“ ⁵⁵ V tu chvíli Ježíš řekl zástupům: „Jako na lotra jste vyšli s meči a kyji, abyste mě jali. Denně sedával jsem (u vás) uče ve chrámě, a nejali jste mne. ⁵⁶ Ale toto všecko se stalo, aby se naplnila Písma prorocká“. Tu všichni učedníci opustivše ho, utekli.

Pán Ježíš před Kaifášem, v. 57—68.

⁵⁷ Ti však, kteří jali Ježíše, odvedli ho k veleknězi Kaifášovi, kde zákoníci a starší se shromáždili. ⁵⁸ Petr šel za ním zdaleka až ke

---

53. Všichni, kteří berou meč . . . Slovy těmi buď proslovil zásadu právní dle 1. Mojž. 9, 6, aneb spíše vyjádřil se příslovím, kterým se naznačuje, že kdo bez potřeby a bezprávně (o své újmě) sahá k meči, hoden jest, aby sám tím způsobem zahynul.

57—59 Nejprve vedli Pána Ježíše k Annášovi, tchánu Kaifášovu, který bydlel ne-li trvale, alespoň onu noc v některém křídle paláce Kaifášova (Jan 18, 13). Potom teprv (as mezi první a druhou hodinou s půlnoci) přivedli jej ke Kaifášovi, úřadujícímu veleknězi nejvyššímu.

Matouš 26, 59—73.

dvoru velekněze a vešed dovnitř seděl se služebníky, aby viděl konec. ⁵⁹ Velekněží pak a celá velerada hledali křivého svědectví proti Ježíšovi, aby ho vydali na smrt, ⁶⁰ ale nenalezli, ačkoli mnoho svědků křivých přistoupilo. Naposled přišli dva (svědkové křiví) ⁶¹ a řekli: „Tento pravil: ‚Mohu zbořiti chrám Boží a ve třech dnech jej zase vystavěti‘“. ⁶² Tu povstal velekněz a řekl jemu: „Nic neodpovídáš k těm věcem, které tito proti tobě svědčí?“ ⁶³ Ale Ježíš mlčel. I řekl mu velekněz: „Zapřisahám tě skrze Boha živého, abys nám pověděl, jsi-li ty Kristus, Syn Boží?“ ⁶⁴ Dí mu Ježíš: „Ty jsi to řekl; avšak pravím vám: od tohoto času uzříte Syna člověka seděti na pravici moci Boží a přicházeti v oblacích nebeských“. ⁶⁵ Tu velekněz roztrhl roucha svá a řekl: „Rouhal se! Což ještě potřebujeme svědků? Hle nyní jste slyšeli rouhání. ⁶⁶ Co se vám zdá?“ A oni odpověděli: „Hoden jest smrti“. ⁶⁷ Poté plivali na jeho tvář a bili jej pěstí, jiní poličkovali ho ⁶⁸ říkajíce: „Hádej nám Kriste, kdo jest to, který tě udeřil?“

Petrův pád, v. 69—75.

⁶⁹ Petr pak seděl venku ve dvoře. I přistoupila k němu jedna služebnice a řekla: „I ty jsi byl s Ježíšem Galilejským“. ⁷⁰ Ale on zapřel přede všemi řka: „Nevím, co pravíš“. ⁷¹ A když vyšel do brány, uzřela ho jiná služebnice, a řekla těm, kteří tam byli: „Také tento byl s Ježíšem Nazaretským“. ⁷² A opět zapřel s přísahou: „Neznám toho člověka“. ⁷³ A po malé chvíli přistoupili okolostojící a řekli Petrovi: „Vpravdě i ty jsi z nich, neboť také mluva tvá tě prozra-

Matouš 26, 74—27, 11.

zuje“. ⁷⁴ Tu počal se proklínati a přísahati, že nezná člověka toho. A hned kohout zazpíval. ⁷⁵ I rozpomenul se Petr na slovo Ježíšovo, které řekl: „Prve než kohout zazpívá, třikrát mě zapřeš“. A vyšel ven plakal hořce.

KAPITOLA 27.

Ranní sedění velerady. Zoufalství Jidášovo,
v. 1—10.

¹ Když pak bylo ráno, všichni velekněží a starší lidu učinili nález proti Ježíšovi, aby ho vydali na smrt. ² I svázavše ho přivedli a vydali jej vladaři Pontiu Pilátovi.

³ Tehda Jidáš, jenž ho zradil, vida, že jest odsouzen, jat jsa lítostí, navracel třicet stříbrných velekněžím a starším ⁴ řka: „Zhřešil jsem zradiv krev spravedlivou“. Ale oni řekli: „Co nám do toho? Ty viz“. ⁵ I povrhl stříbrné ve chrámě a vzdálil se; a odešel osidlem se oběsil. ⁶ Velekněží však vzavše stříbrné pravili: „Není dovoleno vložiti je do pokladny, neboť jest to mzda krve“. ⁷ A poradivše se koupili za ně pole hrnčířovo ku pohřbívání poutníků. ⁸ Proto nazývá se pole to Hakeldama, to jest pole krve, až do dnešního dne. ⁹ Tehda se naplnilo, co bylo pověděno od proroka Jeremiáše slovy: „A vzali třicet stříbrných, mzdu to muže odhadnutého, jehož odhadli synové israelští, ¹⁰ a dali je za pole hrnčířovo, jak mi ustanovil Pán“.

Ježíš před Pilátem, v. 11—31.

¹¹ Ježíš pak byl postaven před vladaře.

Matouš 27, 12—27.

I otázal se ho vladař řka: „Ty isi král židovský?“ A Ježíš řekl jemu: „Ty to praviš“. ¹² A když velekněží a starší na něho žalovali, neodpověděl ničeho. ¹³ Tu řekl mu Pilát: „Neslyšíš, jak veliké věci proti tobě svědčí?“ ¹⁴ Ale on neodpověděl mu k žádnému slovu, takže vladař se divil velmi.

¹⁵ O slavnosti však vladař propouštíval lidu jednoho vězně, kterého chtěli. ¹⁶ Měl pak tehdy vězně pověstného, který slul Barabáš. ¹⁷ Když se tedy sešli, řekl jim Pilát: „Kterého chcete, abych vám propustil, Barabáše či Ježíše, jenž slove Kristus?“ ¹⁸ Neboť věděl, že ho vydali ze závesti. ¹⁹ Ale když seděl na soudné stoličce, manželka jeho vzkázala mu: „Nic neměj se spravedlivým tímto; neboť jsem mnoho vytrpěla dnes ve snách pro něho“. ²⁰ Velekněží však a starší přemluvili lid, aby prosili za Barabáše, Ježíše pak aby zahubili. ²¹ I promluvil vladař a řekl jim: „Kterého chcete z těch dvou, abych vám propustil?“ A oni řekli: „Barabáše“. ²² Dí jim Pilát: „Co tedy mám učiniti s Ježíšem, jenž slove Kristus?“ Řkou všichni: „Ukřižován buď“. ²³ Dí jim vladař: „I co zlého učinil?“ Ale oni ještě více křičeli řkouce: „Ukřižován buď“. ²⁴ Vida tedy Pilát, že nic neprospívá, nýbrž bouře větší se stává, vzal vodu a umyl si ruce před lidem řka: „Nevinen jsem krví spravedlivého tohoto; vy vizte“. ²⁵ A všechen lid odpověděl: „Krev jeho na nás i na naše dítky“. ²⁶ Tu propustil jim Barabáše, Ježíše pak zbičovav vydal jim, aby byl ukřižován.

²⁷ Tehda vojáci vladařovi vzavše Ježíše do soudního dvora, shromáždili k němu celou četou

Matouš 27, 28—43.

²⁸ a svlékše ho, přioděli ho pláštěm šarlatovým;
²⁹ a spleťše korunu z trní, vložili mu ji na hlavu
a (dali) třtinu v pravici jeho, a pokleknuvše
před ním, posmívali se mu řkouce: „Zdráv buď,
králi židovský!“ ³⁰ A vyplivše se na něj, vzali
třtinu a bili ho do hlavy. ³¹ A když se mu
naposmívali, svlékli s něho plášť a oblékli
jej v roucha jeho a odvedli jej, aby ho ukři-
žovali.

Ježíš Kristus ukřižován a pohřben,
v. 32—66.

³² Vycházejíce pak našli člověka kyren-
ského, jménem Šimona; toho přinutili, aby vzal
a nesl kříž jeho. ³³ A přišli na místo, které
slulo Golgota, to jest místo lebčí. ³⁴ I dali mu
píti vína smíšeného se žlučí, a okusiv nechtěl
píti. ³⁵ Když pak jej ukřižovali, rozdělili si
roucho jeho, metajíce o ně los, (aby se napl-
nilo, co bylo pověděno skrze proroka slovy:
„Rozdělili sobě roucha má a o můj
oděv metali los“.). ³⁶ A sedíce hlídali ho
tam. ³⁷ I dali nad hlavu jeho nápis viny jeho:
„Tento jest Ježíš, král židovský“. ³⁸ Potom
ukřižovali s ním dva lotry, jednoho na pravici,
druhé na levici. ³⁹ Ti pak, kteří tudy chodili,
rouhali se mu potřásajíce hlavou svou ⁴⁰ a říka-
jíce: „Ha, jenž boříš chrám Boží a ve třech
dnech jej zase vystavuješ, pomoz sám sobě.
Jsi-li Syn Boží, sestup s kříže“. ⁴¹ Podobně
i velekněží posmívajíce se mu se zákoníky
a staršími říkali: ⁴² „Jiným pomohl, sám sobě
pomoci nemůže; je-li králem israelským, ať
nyní sestoupí s kříže, a uvěříme v něho.“
⁴³ Doufal v Boha, ať ho nyní vysvobodí, miluje-li

Matouš 27, 44—58.

ho; neboť pravil: „Syn Boží jsem“ . ⁴⁴ Taktéž tupili ho i lotři, kteří s ním byli ukřižováni.

⁴⁵ Od šesté hodiny pak nastala tma po vší zemi až do hodiny deváté. ⁴⁶ A okolo hodiny deváté Ježíš zvolal hlasem velikým: „Eli, Eli, lamma sabaktani“, to jest: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mne opustil?“ ⁴⁷ Někteří pak z těch, kteří tam stáli, uslyševše to pravili: „Eliáše volá tento“. ⁴⁸ A hned jeden z nich běžel a vzav houbu, naplnil ji octem a vloživ ji na třtinu dával mu píti. ⁴⁹ Ostatní však říkali: „Nechej, ať uvidíme, přijde-li Eliáš, aby ho vysvobodil“. ⁵⁰ Ale Ježíš zvolav hlasem velikým, vypustil duši. ⁵¹ A hle, opona chrámová se roztrhla ve dvě půle od hora až dolů, a země se otřásla a skály se rozpukly, ⁵² a hroby se otevřely. A mnoho těl zesnulých světců vstalo ⁵³ a vyšedše z hrobů po jeho vzkříšení, vešli do svatého města a ukázali se mnohým. ⁵⁴ Setník pak a ti, kteří byli s ním hlídající Ježíše, vidouce zemětřesení a to, co se dělo, báli se velice a pravili: „Opravdu Syn Boží byl tento“. ⁵⁵ Byly pak tam ženy mnohé, zdaleka se dívající, které byly šly za Ježíšem z Galilee, posluhující mu; ⁵⁶ mezi nimi byla Maria Magdalena a Maria matka Jakubova a Josefova, a matka synů Zebedeových.

⁵⁷ Když pak se připozdilo, přišel jeden člověk bohatý z Arimatie, jménem Josef, který byl také učedníkem Ježíšovým. ⁵⁸ Ten přistoupil

---

45. Od šesté hodiny denní... do hodiny deváté“, t. j. podle našeho počítání „od hodiny 12. (v poledne) do 3. hod. odpoledne nastala tma po celé zemi palestínské, byvši způsobena přímo mocí božskou, podobně jako při Kristově narození osvětlena byla mocí božskou noc jako by byl den.

Matouš 27, 59–28, 6.

k Pilátovi a prosil o tělo Ježíšovo. Tu Pilát rozkázal mu dátí tělo. ⁵⁹ A Josef vzav tělo, obvinul je v plátno čisté ⁶⁰ a položil je do nového hrobu svého, který byl vytesal ve skále, a přivaliv kámen veliký ke dveřím hrobovým odešel. ⁶¹ Byla pak tam Maria Magdalena a druhá Maria sedíce proti hrobu.

⁶² Druhého pak dne, který jest po pátku, velekněži a fariseové sešli se k Pilátovi ⁶³ a řekli: „Pane, my jsme se rozpomenuli, že ten svůdce jsa ještě živ řekl: ‚Po třech dnech vstanu‘. ⁶⁴ Rozkaž tedy hlídati hrob až do třetího dne, aby snad učedníci jeho nepřišli a neukradli ho a neřekli lidu: ‚Vstal z mrtvých‘. I byl by poslední blud horší nežli první“. ⁶⁵ Řekl jim Pilát: „Máte stráž, jděte, hlídejte ho, jak rozumíte“. ⁶⁶ I odešli a osadili hrob strážnými, zapečetivše kámen.

KAPITOLA 28.

Kristus vstav z mrtvých ukazuje se svým věrným
a dává apoštolům poslání světové.

¹ Po sobotě, když již svítalo na neděli, přišla Maria Magdalena a druhá Maria, aby pohleděly na hrob. ² A hle, zemětřesení stalo se veliké; neboť anděl Páně sestoupil s nebe a přistoupiv odvalil kámen a posadil se na něm. ³ Byl pak obličej jeho jako blesk, a roucho jeho bílé jako sníh. ⁴ Ze strachu před ním strážní se zachvěli a stali se jako mrtví. ⁵ I promluvil anděl a řekl ženám: „Nebojte se vy! Neboť vím, že hledáte Ježíše, který byl ukřižován. ⁶ Není ho tuto; vstalť jest, jak byl

Matouš 28, 7—20.

řekl; pojdte a vizte místo, kde Pán byl položen.
⁷ A odejdouce rychle, povězte učedníkům jeho, že vstal z mrtvých; a hle, předchází vás do Galilee; tam jej uvidíte; hle pověděl jsem vám to“. ⁸ I odešly rychle od hrobu s bázní a radostí velikou a běžely, aby to zvěstovaly učedníkům jeho. ⁹ A hle, Ježíš potkal se s nimi a řekl: „Buďte zdraví!“ A ony přistoupivše chopily se nohou jeho a poklonily se mu. ¹⁰ Tu řekl jim Ježíš: „Nebojte se. Jděte, zvěstujte bratřím mým, ať odejdou do Galilee; tam mě uvidí“.

¹¹ Když pak šly, hle, někteří ze stráže přišli do města a oznámili velekněžím všecko, co se stalo. ¹² A ti shromáždivše se se staršími a uradivše se, dali mnoho peněz vojákům ¹³ řkouce: „Řekněte: „Učedníci jeho přišli v noci a ukradli jej, když jsme spali“. ¹⁴ A uslyší-li o tom vladař, uchlácholíme ho a vás učiníme bezpečny“. ¹⁵ I vzali peníze a učinili, jak byli navedeni. A rozhlásila se ta věc u židův až do dnešního dne.

¹⁶ Jedenáct učedníků pak odešlo do Galilee na horu, kam Ježíš jim uložil, ¹⁷ a uzřevše ho poklonili se mu; někteří však pochybovali. ¹⁸ I přistoupil Ježíš a promluvil k nim řka: „Dána jest mi veškerá moc na nebi i na zemi. ¹⁹ Odejdouce tedy, učte všechny národy, křtíce je ve jméno Otce i Syna i Ducha svatého, ²⁰ učíce je zachováva i všecko, co jsem přikázal vám; a hle, já jsem s vámi po všechny dni až do skonání světa“.

---

15. do dnešního dne t. j. do dne, kdy sv. Matouš o této věci psal ve svém evangeliu.

